

Kellemes,
ünnepi készülődést,
békés, boldog karácsonyi ünnepeket és eredményes új évet
kívánok Kiszombor minden lakójának
Kiszombor Nagyközség Önkormányzata nevében.

Szegvári Ernőné polgármester

A TARTALOMBÓL

<i>Kiszombori szeretetsomag - jótékonysági akció</i>	2. old.
<i>Téli teendők</i>	3. old.
<i>Tájékoztató a képviselő-testület üléseiről</i>	3-6. old.
<i>Megkezdődött a hulladékudvar rekultivációja</i>	6. old.
<i>Külterületi belvízelvezető csatornák felújítása EU-s forrásból</i>	7. old.
<i>Újabb LEADER - pályázatokat adott be a település önkormányzata</i>	7. old.
<i>Iskolai hírek</i>	8. old.
<i>Óvodai hírek</i>	8-11. old.
<i>Az EESZI új intézményvezetőjének bemutatkozása</i>	11. old.
<i>Szépkorúak batyus óévbúcsúztató mulatsága</i>	12. old.
<i>Civil hírek</i>	14-20. old.
<i>Olvasói rovat</i>	20-23. old.
<i>Tanulói levelek</i>	23. old.
<i>Harangszó – a katolikus egyház ünnepi miserendje</i>	
<i>-a református gyülekezet ünnepi Istentiszteleteinek rendje</i>	24. old.
<i>Programajánló – Luca-napi rendezvény</i>	24. old.
<i>-A fa dicsérete – karácsonyi kiállítás a művelődési házban</i>	25. old.
<i>Hirdetések</i>	26. old.

ÜZLETHELYISÉG KIADÓ

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata pályázati eljárás keretében bérbeadás útján hasznosítani kívánja a **Kiszombor, Szegedi u. 1.** szám alatti épületben lévő 115,97 m² nagyságú üzlethelyiséget (üzlet+raktár) az alábbiak szerint:

A helyiség havi bérleti díjának **pályázati alapára:**

Üzlet (66,5 m²) 551,- Ft/m² + áfa

Raktár (49,47 m²) 220,- Ft/m² + áfa

Mindösszesen bruttó: **59.406,-Ft/hó**

A pályázó az általa benyújtott ajánlatban a *pályázati alapáron* vagy az *általa felkínált magasabb áron* pályázhat. Pályázni a Polgármesteri Hivatalban (6775 Kiszombor, Nagyszentmiklósi u. 8.) igényelhető „Pályázati ajánlat” adatlapon lehet.

Pályázati ajánlatot legkésőbb **2012. január 23. (hétfő) 15.00 óráig** lehet benyújtani a Polgármesteri Hivatalnál.

A részletes pályázati felhívás megtekinthető a www.kiszombor.hu honlapon.

Érdeklődni a **62/525-090** telefonszámon lehet.

Polgármesteri Hivatal

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör szervezésében

KISZOMBORI SZERETETCSOMAG

2011. DECEMBER 6-TÓL 21-IG

JÓTÉKONYSÁGI GYŰJTÉST SZERVEZÜNK

A KISZOMBORI RÁSZORULÓ CSALÁDOK MEGSEGÍTÉSÉRE.

SZEREZZÜNK ÖRÖMET A NEHÉZ HELYZETBEN LÉVŐKNEK

**TARTÓS ÉLELMISZERREL,
HASZNÁLT VAGY ÚJ JÁTÉKKAL,
KÖNYVVEL.**

FELAJÁNLÁSAIKAT A

KÖNYVTÁRBAN VÁRJUK HÉTFŐN 13-17, KEDDTŐL PÉNTEKIG 8-17 ÓRÁIG.

**RUHA, HASZNÁLT RUHA FELAJÁNLÁSAIKAT A RÉGI MŰVELŐDÉSI HÁZBA JUTTATHATJÁK
EL PÉNTEKENKÉNT 9-TŐL 10 ÓRÁIG.**

**AZ ÖSSZEGYŰLT AJÁNDÉKOKAT A CSALÁDSEGÍTŐ ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT
MUNKATÁRSAI JUTTATJÁK EL A KISZOMBORI RÁSZORULÓKNAK.**

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Felhívás!

Az EESZI Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat arra kéri a Tisztelt Lakosokat, hogy akiknek felesleges, de használható állapotban lévő kályhájuk, füstesövényük van, felajánlásukkal lehetőség szerint segítsék a nehéz helyzetbe jutott kiszombori családokat.

A felajánlásokat a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál lehet megtenni (Kiszombor, Szegedi u. 2. könyvtár épülete, Tel: 62/297-156), ahol tájékoztatást nyújtanak az elszállítási lehetőségekről.

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

P O L G Á R M E S T E R I F O G A D Ó Ó R A

Szegvári Ernőné polgármester 2011-ben is **minden hétfőn fogadóórát tart** irodájában, délelőtt 9-től 12 óráig. A hét többi munkanapján is bizalommal fordulhatnak ügyeikkel a polgármesterhez személyesen vagy az alábbi telefonszámokon: 06/525-090, 06 30 525 64 95

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

A téli teendőkről Kedves Kiszomboriak!

A tél közeledtével ismét felhívjuk az ingatlanok tulajdonosának (bérelőjének, vagy használójának) a figyelmét az ingatlan előtti közterület és járda tisztántartására, a téli síkosság-mentesítésre és a hóeltakarításra. Ez a balesetveszély megelőzése érdekében nagyon fontos, hiszen, ha emiatt valakit baleset ér, az ingatlan tulajdonosát (bérelő/használó) vonják felelősségre.

Kérjük a közterületre, járdára lehulló levelek összegyűjtését, mivel elfedik azok hibáit, a gödröket, ezért az arra közlekedők könnyebben elbotlanak, eleshetnek ezekben.

Nézzék meg a környezetükben, telkükön növények, tuják állapotát. Gyakran kinövik azt a helyet, ahová telepítették, átlógnak a szomszéd házára, ereszcsonkjára, eltömik levelekkel, a letörő ágak cserepet sérthetnek. Ezért gondoskodjanak a fák, cserjék nyírásáról, karbantartásáról, a kinőtt növények cseréjéről, hogy megelőzzék a kárt, a szomszédvitát.

Polgármesteri Hivatal

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Tájékoztató a képviselő-testület üléseiről

Szeptemberi soros ülést 27-én, kedden tartotta Kiszombor képviselő-testülete. Az első napirend a polgármesteri jelentés volt, melyben a polgármester az alábbiakról számolt be:

- *Augusztus 31-én a Dózsa György Általános Iskola tanévnyitó ünnepségén vettem részt.*
- *Szeptember 1-jén a helyi és a megyei cigány kisebbségi önkormányzatok képviselői kerestek meg, mivel szeretnének Kiszomboron egy megyei főzőversenyt rendezni, ehhez kértek segítséget.*
- *Szeptember 5-én LEADER-pályázatról tárgyaltunk a pályázattal a sportpálya ügyében.*
- *Szeptember 6-án szennyvíztársulás ülésén voltam, utána dr. Hoffman Rózsa közoktatási államtitkár fórumán vettünk részt többen.*
- *Szeptember 9-én Makón a mikrotérségek fórumán voltam.*
- *Szeptember 10-én Ferencszálláson falunapi rendezvényen vettem részt, utána ellátogattam a makói Hagymafesztiválra, ahol meghallgattam a miniszter úr beszédét és a hozzászólásokat.*
- *Szeptember 12-én intézményvezetői értekezletet tartottunk jegyző úrral.*
- *Szeptember 13-án jegyző úrral Szegedre mentünk az ÁNTSZ-hez praxisjog-ügyben, dr. Veszelyovszky Andrea főorvos asszonyhoz.*
- *Szeptember 13-án délután a Sportcsarnok műszaki átadásán vettem részt, később állampolgársági esküt tartottunk a hivatal tanácstermében.*
- *Szeptember 14-én délután Makón Fejlesztési Tanács, majd Többcélú Társulás ülésén, azt követően Ivóvízminőség-javító Társulás ülésén voltam.*
- *Szeptember 14-én a szeméttelp rekultivációjának ügyében kerestek meg a beszállítási útvonalak miatt. 30 tonnás autókkal 11.000 m³ földet fognak ráhordani a volt szeméttelpre, a DÉLÚT Kft. lesz a kivitelező. Több kivitelező van, több csomagot közbeszeresztettek. A Makói és az Óbédai utcán mozoghatnak, Szegedi utcára nem mehetnek be. Kértem, hogy vegyenek fel a házakról képfelvételt, mert ez a cégnek is biztonságot jelentene a későbbi esetleges kártérítési ügyekben.*
- *Szeptember 16-án Maroslelén a falunapi rendezvény megnyitójára mentem, 16 órakor a kiszombori temető ravatalozójánál búcsúztattuk díszpolgárunkat, Nagy-György Jánost.*
- *Szeptember 18-án helytörténeti konferencia volt.*
- *Szeptember 19-én Faragó Györgynét köszöntöttük a 90. születésnapja alkalmából jegyző úrral. Délután a HPV védőoltással kapcsolatban tárgyaltunk.*
- *Szeptember 20-án garanciális bejárások voltak: a Helytörténeti Gyűjteménynél, orvosi rendelőkben, iskolákban, Polgármesteri Hivatalban. Ezt követően Szuda György tervezővel, Szirbik Imrével és Gábor Vilmossal tárgyaltunk a sporttelep illemhelyének építésével kapcsolatban. Délután színpadbeszerzésről és típusokról dr. Martonosi Györggyel, Fekete Józseffel és Nagy Lőrincsel tartottunk megbeszélést, hogy milyen színpad kerüljön beszerzésre.*

- *Szeptember 21-én gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélésén voltam. Rengeteg gond és probléma van sajnos.*
- *Szeptember 22-én Mihály Zoltánnal, Szabóné Vigh Erzsébettel, Börcsökné Balázs Mártával és a Rónay-kúria szakácsnőjével az étkeztetés minőségéről tárgyaltunk.*
- *Szeptember 24-én Szent Gellért püspök tiszteletére Csanádon misén voltunk Balázs Zoltán képviselő úrral, Várszegi Asztrid pannonthalmi főapát misézett.*
- *Szeptember 23-án a szennyvíztársulás ülésén voltam. Új közbeszerzési eljárást kell lefolytatni Kiszomboron, Maroslelén és Földeákon. Makó esetében, ha a hiánypótlás megtörténik, lehet sikeres az eljárás. A szennyvíztisztító bővítésére a STRABAG MML nyerte a pályázatot.*

A polgármesteri jelentést követően a Kiszombor, Móricz Zs. u. 54. szám alatti ingatlan területén lévő keresztnak a Kiss Mária Honismereti Kör szervezésében történő helyreállításához a testület döntésével téglát biztosított.

A képviselő-testület fő napirendként megtárgyalta és elfogadta a Szeged és Környéke Vízgazdálkodási Társulat Kiszombor nagyközség területén végzett tevékenységéről szóló tájékoztatóját, továbbá megtárgyalta a Kiszombor nagyközség környezetének állapotáról, a közterületek rendjéről, a település környezetének alakításában aktuális önkormányzati és lakossági feladatokról tárgyú előterjesztést, és a tájékoztatót elfogadta.

A testület ez után döntött arról, hogy a települési folyékony hulladék begyűjtésével, szállításával, elhelyezésével és ártalmatlanításával kapcsolatos közszolgáltatási szerződést ismételten a Makó-Térségi Víziközmű Kft.-vel köti meg, valamint arról, hogy a helyi kéményseprő-ipari közszolgáltatás ellátására nyilvános pályázatot ír ki, tekintettel arra, hogy a hatályos szerződés év végén lejár.

A testület megtárgyalta és elfogadta a 2004-2010 közötti időszakra vonatkozó Makói Kistérség Környezetvédelmi Program, illetve Hulladékgazdálkodási Terv 2011. évi felülvizsgálatát, valamint a Makói Kistérség közoktatási feladatellátási, intézményhálózat működtetési és fejlesztési terve 2011-2017. évre vonatkozó előterjesztést és a Makói Kistérség Közoktatási Intézkedési Tervét jóváhagyta.

A polgármester tájékoztatta a testületet arról, hogy lejárt diszkont kincstárjegyből ismét diszkont kincstárjegyet vásárolt az önkormányzat részére.

A képviselő-testület egyetértett az önkormányzat tulajdonát képező, Kiszombor, Szegedi u. 1. szám alatti Rónay-kúria főbejárati gyalogos híd felújítási munkálataival, a felújítási munkáinak elvégzését a Miksi Bau Kft.-től rendelte meg.

A testület a Sportcsarnok pályázati felújítási munkálataival szintén egyetértett. A pályázat keretein felüli munkákra (parkettacsizolás, lakkozás, elektromos szerelési munkák, festés-mázolás és egyéb karbantartási munkák) 1 361 798,- Ft összeget biztosított.

A testület ezt követően megtárgyalta a LEADER pályázat beadása rendezvényszervezés támogatására tárgyú előterjesztést és arról döntött, hogy pályázatot kíván benyújtani a „lovasszervezetek attrakciói és rendezvények támogatása” című pályázati felhívásra, illetve akként határozott, hogy amennyiben pályázata nyer rendezvény megtartására, akkor az élő nagykoncert fellépőjeként a Bikini együttest kívánja meghívni.

A testület döntött arról is, hogy a „szabadtéri rendezvények feltételeit biztosító fejlesztések” című pályázati felhívásra is pályázzik.

A képviselő-testület egyetértett az önkormányzat tulajdonát képező, Kiszombor, Móricz Zs. u. 4. szám alatti iskolaépület tetőszerkezetének bádigos javítási munkálataival, elvégzését Vörös József egyéni vállalkozótól rendelte meg 192.700,- Ft + áfa összegért.

A testület a 2012. évi Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz nem kívánt csatlakozni, az önkormányzat tulajdonában lévő földek bérleti díját pedig a 2011/2012-es gazdasági évre 2,- Ft/m²/év + áfa összegben állapította meg.

A Kiszombor, Szegedi utca 1. szám alatti gazdabolt bérlője bejelentette, hogy arra nem tart igényt a továbbiakban, ezért a testület a bérlemény hasznosítására pályázatot írt ki.

A testület pályázatot nyújt be az Új Széchenyi Terv keretében a Dél-alföldi Operatív Program „Helyi és térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek fejlesztése” című pályázati felhívásra, mely lehetőséget kínál a nagyközség belterületén található csapadékvíz-elvezető csatornák rendbetételére. A pályázat költségvetése: önerő (10 %) 6.768.650,- Ft, igényelt támogatás (90 %) 60.917.850,-Ft, összesen 67.686.500,-Ft.

Végül zárt ülés keretében - pályázati eljárást követően - döntött a Kiszombor, Szent István tér 3/C. alatti önkormányzati tulajdonú ingatlanban lévő bérlakása bérbeadásáról.

A képviselő-testület **2011. október 18-án (kedd) rendkívüli nyilvános testületi ülést** tartott

A szeptemberi rendes ülésen a testület döntött arról, hogy pályázatot nyújt be „Kiszombor Nagyközség csapadékvíz-csatornázás fejlesztése” címmel, mely lehetőséget kínál a nagyközség belterületén található csapadékvíz elvezető csatornák rendbetételére, a rendkívüli ülésen pedig döntött a pályázat részleteiről és részletes költségvetéséről.

Ezt követően a testület meghozta az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézménnyel kapcsolatos, szükséges fenntartói intézkedéseket: jóváhagyta a szervezeti és működési szabályzatot, a házirendeket, valamint a szakmai programot a szükséges módosításokkal egységes szerkezetben, továbbá intézkedési tervet fogadott el.

Októberi soros ülést 25-én, kedden tartotta a nagyközség képviselő-testülete. Az első napirend a polgármesteri jelentés volt, melynek keretében Szegvári Ernőné az alábbiakról adott tájékoztatást:

- *Szeptember 28-án a Takarékszövetkezetben pályázat megelőlegezésének hiteligényéről, előfinanszírozásáról tárgyaltam a Takarékszövetkezet vezetőjével. Ez két pályázatot érint, az egyik a sportpálya világítása, a másik a*

szennyvízcsatorna, a BM önerő alap megelőlegezése. Délután a Tó-party Panzió átadási ünnepségén vettem részt.

- Szeptember 29-én délelőtt és délután állampolgársági esküt tartottunk, 70 fő részvételével.
- Szeptember 30-án a Gabonakutató Kht. új üzemcsarnokának átadási ünnepségén voltam. Délután a kormány megbízottól kaptunk meghívást az Önkormányzatok Napja alkalmából.
- Október 3-án a volt Móricz Zs. utcai szolgálati lakás cserepezésének ügyében cserépárakról egyeztetünk. Az épület felújítására pályázati forrásokat szeretnénk bevonni.
- Október 5-én a szennyvíztársulás ülésén voltam.
- Október 6-án aradi vértanúkra emlékeztünk.
- Október 11-én a LEADER-szervezet pályázatok előkészítéséről tartott tájékoztatóján a közgazdasági csoportvezetővel és Nagy Lőrincsel voltam.
- Október 12-én jegyzői értekezletet tartottunk a hivatalban a kistérségi jegyzők számára. Előző nap jelent meg az új önkormányzati törvényről szóló törvénytervezet.
- Október 13-án két időpontban ismét állampolgársági esküt tartottunk.
- Október 15-én Idősek Napja rendezvény volt, jól sikerült, sokan eljöttek.
- Október 18-án rendkívüli testületi ülés volt.
- Október 19-én MVH-ellenőrzés volt a Vályogos-tó beruházás kapcsán.
- Október 22-én Maroslelén voltam az asszonykórussal.
- Megkezdtek a hulladéklerakó rekultivációját az Óbélai utcán, valamint a Ferencszállás alatti Ü 1, Ü 13, Ü 14-es csatornák tisztítását, felújítását, kotrását, most még csak a nádat vágják ki, utána kotorják.
- A Rónay-kúria hidjának felújítása folyamatban van.

A napirendnek megfelelően a lakossági szolgáltatást végző nagyobb szolgáltatók – elektromos víz- és gázenergia - tájékoztatója következett a településen végzett tevékenységükről

A település gázszolgáltatója, a GDF SUEZ Energia Magyarország Zrt. tájékoztatóját írásban megküldte, de képviselőjük nem vett részt a testületi ülésen.

Mielőtt a lakossági szolgáltatást végző többi nagyobb szolgáltató képviselője megérkezett, a testület megtárgyalta a Makói Kistérség Többcélú Társulása előző beszámoló óta eltelt időszakban végzett munkájáról, továbbá a társulási törvény hatálya alá tartozó társulásokban végzett tevékenységről, azok pénzügyi helyzetéről, a társulási célok megvalósulásáról szóló beszámolót, és azt elfogadta.

A képviselő-testület ezt követően jóváhagyta a Makói Kistérség Többcélú Társulása Belső Ellenőrzési Társulása 2012. évi belső ellenőrzési tervét, mely magában foglalja Kiszombor Nagyközség Önkormányzata 2012. évi belső ellenőrzési tervét is.

A testület a dr. Lázár István vállalkozó fogorvossal a Kiszombor I. számú fogorvosi körzetben a fogorvosi feladatok ellátására megkötött megbízási szerződésben a kiszombori rendelési időket az alábbiakra módosította:

hétfő 14 órától – 18³⁰ óráig, kedd 8 órától – 12⁴⁵ óráig, szerda 14 órától - 18³⁰ óráig, csütörtök 8 órától – 12⁴⁵ óráig, péntek páratlan héten: 8 órától – 12³⁰ óráig iskola fogászat, páros héten: 13 órától - 15³⁰ óráig.

Ezután ismételten döntés született a Kiszombor, Szegedi u. 1. szám alatti épületben lévő (volt Gazdabolt) üzlethelyiség pályázati eljárás keretében bérbeadás útján történő hasznosításáról.

A lakossági szolgáltatást végző nagyobb szolgáltatók tájékoztatója keretében az ülésen elhangzott a Makó-Térsége Víziközmű Kft. tájékoztatója Kiszombor vízellátásáról, szennyvízcsatornázásáról és a folyékony hulladék szolgáltatásról, majd a testület a Makó és Térsége Víziközmű Társulat tájékoztatóját hallgatta meg.

A testület megköszönte egy magánszemély felajánlását egy zártkerti földterületre vonatkozóan, azonban a tulajdonjog megszerzésének lehetőségével – az ingatlan állapotára tekintettel - nem kívánt élni.

A döntési javaslatok keretében a testület a LEADER-pályázatokról hozott határozatokat:

Döntése alapján a „szabadtéri rendezvények feltételeit biztosító fejlesztések” című pályázathoz együttműködési megállapodást köt Maroslele Község Önkormányzatával, Ferencszállás Községi Önkormányzattal és Klárafalva Községi Önkormányzattal, mely szerint az önkormányzatok együttműködésük során vállalják azt, hogy a pályázat nyertessége esetén az önrész összegét a településeik 2011. január 1-jei állapot szerinti lakosságszáma arányában biztosítják. A képviselő-testület döntött arról, hogy – ennek keretén belül - 5.060.960,- Ft + 1.265.240,- Ft Áfa, összesen 6.326.200,- Ft összegben színpadtechnikát kíván beszerezni. A pályázat költségvetése az alábbi: önkormányzati önrész (saját forrás) 1.326.200,-Ft, támogatási konstrukció keretében igényelt támogatás 5.000.000,-Ft, összes elszámolható költség 6.326.200,-Ft.

Kiszombor a pályázathoz szükséges 1.326.200,- Ft összeget a partner önkormányzatokkal kötendő együttműködési megállapodás alapján biztosítja.

Önkormányzatunk – a testület döntése alapján – pályázik a „lovas turisztikai attrakciók és rendezvények támogatása” felhívásra „Kiszombori Közösségi Napok szervezése” címmel, mely lehetőséget biztosít a 2012. július 28-29. napján megtartandó rendezvény megszervezéséhez. A pályázat költségvetése az alábbi: önkormányzati önrész (saját forrás) 532.200,-Ft, támogatási konstrukció keretében igényelt támogatás 2.588.600,-Ft, összes elszámolható költség 3.120.800,- Ft.

Önkormányzatunk pályázatot nyújt be a „Kulturális, sport és szabadidős célú terek kialakítása és fejlesztése” felhívásra „Öltözők korszerűsítése és bővítése – I. ütem” címmel, mely lehetőséget biztosít az önkormányzat tulajdonában lévő 1462 helyrajzszámú sporttelep fejlesztésének I. üteméhez. A pályázat költségvetése az alábbi: önkormányzati önrész (saját forrás) 1.999.088,-Ft, támogatási konstrukció keretében igényelt támogatás 7.996.352,-Ft, összes elszámolható költség 9.995.440,-Ft.

A pályázatokkal kapcsolatos döntések meghozatalát követően a testület megtárgyalta és elfogadta az EDF DÉMÁSZ Zrt. 2011. évi tájékoztatóját Kiszombor településen végzett szolgáltatói tevékenységéről.

Hosszas előkészítő munka után a képviselő-testület döntött Kiszombor Településszerkezeti Tervének módosításáról a TÉR-IDŐ Műterem Bt. (vezető településtervező: Szemerey Márta) által 10-18/1 tervszámon elkészített tervdokumentációban leírt rajzi és szöveges munkarészekben foglalt tartalommal, valamint megalkotta a Helyi Építési Szabályzatot módosító rendeletét, mely a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

A képviselő-testület a polgármester előterjesztése alapján az önkormányzat 2011. évi költségvetés kiadási oldalának csökkentése érdekében utasította az önkormányzat fenntartásában működő intézmények vezetőit, hogy ezen intézmények közalkalmazottai, köztisztviselői, ügykezelői részére a jogszabály alapján nem kötelezően előírt jutalom és más jutalmazási jellegű juttatások (caféteria) kifizetését függeszték fel.

Ezt követően – fenti határozatra is tekintettel – sor került az önkormányzat 2011. évi költségvetéséről szóló rendelet módosítására.

A testület módosította az óvoda alapító okiratát, és egyetértett az óvodai használati melegvíztároló beépítési munkálataival is, azonban a munkálatok megrendeléséről következő ülésén dönt.

A testület – a szerződő partner üzleti érdekeire tekintettel – zárt ülésen döntött arról, hogy a humán papilloma vírus fertőzés megelőzésére szolgáló négykomponensű SILGARD vakcina beszerzése érdekében szerződést köt az MSD Pharma Hungary Korlátolt Felelősségű Társasággal, és felhatalmazta a polgármestert, hogy a patikai vétellel vegyes vakcinabeszerzéshez kapcsolódó együttműködési megállapodást írja alá.

A képviselő-testület végül arról döntött, hogy a Makó és Térsége Víziközmű Társulat küldöttgyűlés tagjaként megválasztani Haklik János, kiszombori lakost javasolja.

PÁLYÁZATI HÍREK

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Hulladéklerakó rekultiváció Kiszomboron

(A rekultiváció az elpusztult természeti környezet eredeti állapotának visszaállítását jelenti.)

A Szeged környéki településeken jól halad a hulladéklerakók rekultivációja. A korábban bezárásra került hulladéklerakókat azért rekultiválják, hogy a természetbe kihelyezett szemét minél kevésbé károsítsa környezetünket. A projekt az Európai Unió támogatásával, a Kohéziós Alap finanszírozásával valósul meg, az érintett települések önkormányzatait önrész nem terheli.

A fenntartható fejlődés célkitűzéseit és megvalósítását szolgáló feladatokat az európai uniós és a hazai szabályozás is különböző stratégiai dokumentumokban rögzítette. **A rekultiváció az elpusztult természeti környezet eredeti állapotának visszaállítását jelenti.** Ez a folyamat olyan technikai, biológiai, agronómiai eljárások összességével történik, amelynek köszönhetően a természeti és emberi tevékenység károsító hatásai miatt terméketlenné vált földterületek ismét hasznosíthatóvá válnak.

Kiszomboron 11 350 négyzetméter területen kell a hulladékot megmozgatni és helyben rekultiválni. A hulladékot a helyszínen áthalmazták, vagyis kisebb területre rendezték, tömörítették, és olyan záróréteget alakítottak ki rajta, mely megakadályozza, hogy a csapadék bejusson a hulladéktestbe, és káros anyagok mosson ki. A kiszombori lerakót meghatározott sorrendben látják el különböző rétegekkel. A napokban kialakították az alsó fedőréteget, jelenleg a felső fedőréteg anyagának helyszínre szállítása és beépítése történik meg. A hulladékra összesen 60 centiméter szennyezésmentes és 40 centiméter humuszban gazdag talaj kerül. A depóniában a talajvíz minőségének ellenőrzésére figyelőkutakat is építenek. Az utolsó ütemben a területet füvesítik, és úgynevezett véderdő sávot hoznak létre.

A kiszombori hulladéklerakó várhatóan december közepére készül el.

A 2012 őszén befejeződő, mintegy 2,7milliárd forintos összköltségű beruházás Kedvezményezettje a Dél-alföldi Térségi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás, a kivitelezést az AS Szeged Konzorcium (vezető: A.K.S.D. Városgazdálkodási Kft., tag: SWIETELSKY Magyarország Kft.) végzi, a mérnöki feladatokat az EUCON Konzorcium (vezető: EUROUT Kft.), a projektmenedzsmenti feladatokat a Technoplus Környezetvédelmi Technológiai Fejlesztő Kft. látja el, míg a PR-feladatokat a Factory Creative Studio Kft. felel.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Megújul EU-s támogatásból településünk külterületi csatornarendszere

A kiszombori önkormányzat 2005-ben adta át a kezelésében lévő belvízlevezető csatornákat a Szeged és Környéke Vízgazdálkodási Társulatnak. Az új üzemeltető 2009-ben az önkormányzattal közösen pályázott csatornák felújítására a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz. 2011. február 11-én megérkezett a pályázat sikeréről szóló határozat, a támogatás összege közel 31 millió forint.

A kiszombori önkormányzattól a szegedi társulat 27 kilométer belvízlevezető csatornát vett át üzemelésre. Ezeket a csatornákat a Kiszombori Szövetkezet készítette el a 80-as években, megépítésük óta a csatornákon felújítás nem történt. A kiépítési szelvények vízszállító képessége töredéke lett, ezért a belvizek elvezetése nehézségekbe ütközött.

A pályázatról, a munkálatokról Krasznai Attila, a Szeged és Környéke Vízgazdálkodási Társulat elnöke nyilatkozik:

„A Szeged és Környéke Vízgazdálkodási Társulat a pályázat lehetőségét kihasználva - a kiszombori önkormányzattal közösen - a csatornák felújítására pályázott. A pályázat eredményeként, közbeszerzés útján kiválasztott kivitelező végzi a csatornák felújítását, a felújításra kerülő csatorna hossza 8,31 km. A munkálatok szeptemberben kezdődtek, várhatóan 2012 év első félévére fejeződnek be. A munka során a belvízlevezető csatornák kotrását, a műtárgyak helyreállítását kell elvégezni. A műtárgyak helyreállítása a vízkormányzást elősegítő elzárószerkezetek, rézsűburkolatok helyreállítását jelenti. A sikeres belvízlevezetés érdekében szükséges volt a felújítás. A munkálatok a növényzet, nád, cserje eltávolításával kezdődtek meg, ezt követően kotrógépekkel a csatornák feliszapolódását szüntettük meg, majd a műtárgyak helyreállításával zárul a munkafolyamat. A sikeres pályázat után 5 éves időtartamra fenntartási kötelezettség áll fenn, ez azt jelenti, hogy a beruházással érintett mezőgazdasági területen a belvízlevezetés megoldott lesz. A fenti munkákhoz a kiszombori önkormányzat a Vízgazdálkodási Társulatnak 4,5 millió forint támogatást nyújt.”

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER PÁLYÁZATOK

Újabb LEADER pályázatokat nyújtott be az önkormányzat

A LEADER pályázati program kezdete, 2004 óta több sikeres pályázatot írt a település önkormányzata, melynek nap mint nap látjuk, élvezzük gyümölcsét. Az utcanév és útbaigazító táblák, a Vályogos-tó fejlesztése, a Helytörténeti Gyűjtemény felújítása, a 180 m²-es rendezvénysátor beszerzése és néhány rendezvény mind az említett forrásból valósultak meg.

2011 szeptemberében jelent meg a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal LEADER programja ún. IV. tengelyének felhívása, mely lehetőséget biztosított az önkormányzat számára közösségi fejlesztés és rendezvényszervezés jogcímen pályázatot benyújtani.

A LEADER-program területileg illetékes szervezete a makói székhelyű Maros-völgyi LEADER Egyesület. A konkrét pályázati témaköröket egy előzetes vidékfejlesztési stratégiai vizsgálat után ők határozták meg. A felhívásaik közül háromra nyújtott be településünk önkormányzata pályázatot.

A „Kulturális, sport és szabadidős célú terek kialakítása és fejlesztése” célterület, mint a megnevezése is mutatja, sportcélú terek fejlesztését támogatja. A település önkormányzata a sportpálya öltözőinek felújítására, ill. vécékkel bővítésére nyújtott be pályázatot. A felújítás, bővítés költségeinek támogatási összege 7.996.352,- Ft, az önkormányzat által vállalt önrész 1.999.088,- Ft, a project teljes költsége 9.995.440,- Ft.

A „Szabadtéri rendezvények feltételeit biztosító fejlesztések” felhívás lehetőséget biztosított mobil színpad és hozzá tartozó fedés költségeinek pályázására. A célterületben megpályázható maximum keretet figyelembe véve a település önkormányzata kezdeményezte, hogy több település közösen nyújtsa be pályázatát a nagyobb siker érdekében. Az együttműködési tárgyalásokat követően négy település Kiszombor, Maroslele, Ferencszállás és Klárafalva önkormányzatai nyújtották be közös pályázatukat partnerségi szerződést kötve.

Pályázók egy 8x6 méteres mobil színpadra és hozzá tartozó 9x7,7 méteres fedésre nyújtották be pályázatukat. Az igényelt támogatás összege 5 000 000 forint, melyhez 1 326 200 forint önrészt vállaltak a települések lakosságszám arányban megosztva. A mobil színpadtechnika beszerzése összesen 6 326 200 forintba kerül.

A „Lovas turisztikai attrakciók és rendezvények támogatása” célterület olyan turisztikai vonzerővel is bíró rendezvények szervezését támogatja, melyben szerepet kap a lovas sport, a lovas élet. A település önkormányzata a 2012. évi Kiszombori Közösségi Napok szervezésére nyújtott be pályázatot, mely rendezvény részeként lovas programot is tervez. A közösségi napok az idei évhez hasonlóan július utolsó hétvégéjén szerveződnek, és pályázati siker esetén fő attrakciója a Bikini együttes élő koncertje lesz.

A rendezvény szervezésére igényelt támogatás összege 2 588 600,- Ft, melyhez 532 200 forint önrészt biztosít az önkormányzat, összesen 3 120 800 forint.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Ezúton szeretnénk megköszönni a kiszombori Polgármesteri Hivatal összes dolgozójának az egész éves segítségüket programjaink megvalósításában.

Békés, Boldog Karácsonyi Ünnepeket és nagyon Boldog Új Évet kívánunk erőben, egészségben Kiszombor minden lakójának.
Kiszombori Cigány Kisebbségi Önkormányzat képviselői
és elnökük, Bakos Tamás.

ISKOLAI HÍREK

A Dózsa György Általános Iskola szeretettel hívja a falu apraját-nagyját **karácsonyi ünnepségére 2011. december 21-én (szerda) 17 órától** az iskola felújított Sportcsarnokába. Együtt szeretetben gazdag, békés, boldog karácsonyt kíván az általános iskola minden dolgozója Kiszombor teljes lakosságának.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

DALOS- ZENÉS TALÁLKOZÓ KISZOMBORON

Községünk apraja-nagyja számára énekes-zenés találkozót szervezünk az Ady Endre Művelődési Házban 2012. március 14-re.

A kiírás azért most történik, hogy mindenkinek legyen kellő ideje a felkészülésre. A produkciókat szakmai zsűri értékeli. Dalokkal nevezni az alábbi műfajokban lehet: NÉPDALOK, KLASSZIKUS MŰDALOK, KÖNNYŰZENEI MŰVEK

Minden nevezőtől 2 produkciót várunk, melyek tetszőlegesen választhatók a fenti műfajcsoportokból, vegyesen is. Ismert művekkel vagy önálló szerzeményekkel egyaránt lehet nevezni. A dalok hangszerkísérettel vagy anélkül egyaránt előadhatók, zenei alap használható.

Várjuk szólóénekesek, csoportos előadók, együttesek jelentkezését is 6 éves kortól, egyéb életkori megkötés nélkül. Jelentkezéseket az Ady Endre Művelődési Házba kérjük leadni február 28-ig. Bármilyen szakmai segítség, információ Rónainé Török Csillától kérhető a 0620/380-11-59-es telefonszámon.

Sikeres felkészülést!

Dózsa György Általános Iskola

ÓVODAI HÍREK

Őszi pillanatképek az oviból

Mi az oviban hisszük és nap mint nap meg is éljük, hogy a nevelő munka csak csapatmunkában lehetséges. Ennek egyik nélkülözhetetlen alappillére a szülők és az intézmény közötti szoros együttműködés, másik az intézményes nevelésen belül dolgozó személyek harmonikus összmunkája. Közben nem feledve, hogy mindez - egy közös cél érdekében történjen. Célunk nemcsak a szűken vett iskolai feladatokra való felkészítés, hanem az életre való felkészítés valóságos tevékenységekkel és tevékeny életre alapozott nevelőmunkával. Meggyőződésünk, hogy a tevékenységek által nevelődő gyermek felnőve aktív részese lesz saját természeti és társadalmi környezete kialakításának.

Nevelőmunkánk ez évi terveibe és céljaiba most Süliné Horváth Gabriella, a szakmai munkaközösség vezetője avatja be a kedves olvasókat.

*Ebben a nevelési évben **kiemelt feladatként** jelöltük meg a gyermekek **munkára nevelését**, valamint a **tehetséggondozást**.*

*A különböző kompetenciák fejlesztésére az óvónők képesítése, érdeklődése, affinitása alapján kiscsoportok jöttek létre. A teamekben tevékenykedő óvodapedagógusok elsődleges feladatként tűzték maguk elé az átlagon felül teljesítő „tehetségcsírák” kiszűrését, fejlesztését az alábbi műhelyekben: az „**Óvoda csalóányai**” ének-, a „**Mozogj velünk**” testnevelés-sport-, a „**Tündérretikül**” dramatizálás-mese- és a „**Barkács manók**” kreatív műhelyben.*

A munka - az életre nevelés fontos része. A kisgyerekek mindent szívesen végeznek, ami mozgással, cselekvéssel jár. Munkavégzéseik során fokozatosan fejlődik kitartásuk, feladattartásuk, önértékelésük, értelmi és erkölcsi érzékük. Erősíti a közösségi szellemet, hozzájárul a társas kapcsolatok alkalmazásához. A munkára nevelés során a csoportokban végzett munkajellegű feladatok elvégzésén túl évszakoknak megfelelően az óvoda összes gyermeke részt vesz. Így az őszi lombtalanításban, gereblyezésben, levélhordásban az óvoda területén és az óvoda melletti játszóparkban. Ugyanígy a tél folyamán a hóseprésben, járdák homokkal történő felszórásában. Ősszel igyekszünk részt venni különböző betakarítási munkákban is. Ebben partnereink a szülők, akik kiskertjeikben adnak erre lehetőséget számunkra.

Az őszi papír- és műanyagflakon gyűjtési akció célja a környezetünk tehermentesítése a hulladékoktól, valamint a gyerekek környezetvédő szemléletének formálása.

Ezekkel a tevékenységekkel nemcsak a munkára nevelésben, hanem a **környezettudatos magatartás** kialakításában is jelentős lépéseket tehetünk.

☞ **Az őszi tevékeny ovis napokba** Jani Edit ad bepillantást.

Az őszi terméseit felhasználva – zöldségeket, gyümölcsöket – megfűszerezve a gyermeki fantázia sokszínűségével, rögtönzött kiállítást rendeztünk. Mesefigurák és elképzelt szereplők kerültek ki az ügyes gyerek kezek közül a gyerekek és az óvodába látogatók nagy-nagy örömeire. A „Barkács Manók” munkacsoport első műhelymunkájaként bepillantást nyerhetünk a tehetséggondozásba, a kreativitás számtalan megnyilvánulási formájába is.

A tehetséggondozás mellett nagy gondot fordítottunk a munkára nevelésre. Ebben a tevékenységi formában jó példával járnak elől nagycsoportosaink, akik gereblyével, seprűkkel felszerelve rendszeresen segítenek a játszótér tisztaságának megőrzésében. Meghívásnak eleget téve részt vettünk sütőtök betakarításban is, fizetségül sült tököt és sütőtökös muffint majszolhattak a kis „munkások”.

Az őszi munkákat és élményeket feldolgozó alkotásokból, a „Barkács Manók” november végén kiállítást rendeztek az oviban, melyet nagy örömmel látogattak a csoportok, illetve az érdeklődő szülők is.

☞ Egyszer volt egy **októberi mártélyi kirándulás** - című történetét most Balázs Tímea óvónő osztja meg Önökkel.

Egyszer volt, hol nem. Volt egyszer egy jó ötlet és sok Napraforgó csoportos kis fiú és kis leány. No, meg a drága jó nagyszülei. És egy szép hely - Mártély.

Egy őszi napon buszos kiránduláson vett részt egy csapatnyi vidám kisgyerek a festői szépségű Mártélyon. Ehhez a kalandhoz vendégeket is hívtunk. Mindenki a maga nagyszülőjét, hogy unokájával együtt tölthessen egy szép napot.

Láttunk vizet, benne csukát. Sok színes falevelet és vadkacsát. Hallgattuk a szél táncát, és figyeltük a víz csillogását. Másztunk a mászókán, csúsztunk a csavartecsúszdán, énekeltünk és falevelet gyűjtöttünk. Jó volt együtt lenni, a nagyapával fogócskázni, a nagymamával szedret szedni. Kéz a kézben sétálni a tanösvényen, és kellemesen elfáradni.

Így volt. Szép volt, és nagyon jó volt. ... Aki nem hiszi, járjon utána.

Oktoberben mi is kiemelt figyelmet fordítunk az idősebbekre. 15-én a Katica csoportosok kis előadásukkal köszöntötték a kizsombori idősebbeket a művelődési házban, majd 18-án nyugdíjasainkat hívtuk meg ismét ovinkba egy délutáni beszélgetésre, emlékezésre.

Vajon minden nagyszülő szereti a sajtot? – címmel az óvodánkban már hagyománnyá illetve „jó gyakorlattá” vált őszi nagyszülős napunkról Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna nyújt izelítőt.

Miután elköltöztettük a fecskéket és a gólyákat, óvodánkban lázas készülődés kezdődött – ugyanis vártuk a nagyszülőket.

Az én időmben ilyen nem volt. Leginkább a nyarakat töltöttük a nagyiknál, akik akkorra már nagyon vártak bennünket. Kívánságlista volt, hogy mit főzzön, merre menjünk, ill. mit játszunk együtt! Nagyon sok élménnyel lettem mindig gazdagabb.

Most más időket élünk. Sok nagyfi még aktívan dolgozik, elfoglalt. Pedig megannyi értéket tartogatnak, melyeket átadhatnak nemcsak az unokának, de a már szülőkké vált gyermekeiknek is. Ebben szeretnénk segíteni a már hagyománnyá vált őszi nagyszülős nap megrendezésével. Ezért egy meghitt, értékeket átadó, beszélgetős napra invitáltuk az oviba **október 19-én** a nagymamákat, nagypapákat. Igazi cserekereskedelem volt ez a nap. Ők is adtak - mi isadtunk, ők is kaptak - mi is kaptunk valamit. Biztos vagyok benne, sokan a gyermekekhez hasonló izgalommal készülnek már erre az oviban jó gyakorlattá, hagyománnyá vált napra.

Idén Kizsombori egér lett az ovi apraja – nagyja. Az oviba reggel mindenki egérlyukon át érkezhettek meg, ahol megannyi kiséggel találkozhatott. A csoportokban barkácsoltunk, hajtogattunk, vágunk, ragasztottunk, varrtunk ... és még ki tudja, mi mindenből készült el a kis rágcsálók. Volt sajtókosztoló és elkészült egérke kedvenc sajtos pizzája is - persze úgy, ahogyan mi is szeretjük. Végül pedig kis meglepetésműsorral is készültünk a nagyiknak.

Ezúton mondunk köszönetet A Kiss Mária Hortensia Honismereti Körnek, hogy a pizzasütéshez biztosították a kemencét, valamint köszönjük Süli Katikának hogy a tűzmester szerepét elvállalta, Balázs Zoltánnak és Kenyeres Sándornak a kemence szállítását, illetve a segítőkész apukáknak akik a kemence mozgztatásában vettek részt.

☞ A gyermekvédelmi munkacsoport **ismét ruhabörzét szervezett október 28-án** az ovi tornaszobájában. Itt gazdát cserélhettek a már kinőtt, de még jó minőségű tiszta ruhák. A megmaradt ruhákat, **Szöke László segített eljuttatni a családsegítő szolgálat adományközpontjába, ahol kiosztásra kerül. Köszönjük neki!**

☞ **Ovis kortól az utánpótlás nevelésben** – címmel, most a „Mozogj velünk” testnevelés-sport műhelybe enged betekintést Németh Angéla.

Az Ifjúsági és Sport Minisztérium 2000-ben elemzést készített az **utánpótlás-nevelés** helyzetéről, majd átfogó stratégiát dolgozott ki a **tehetséggondozást** illetően. Fő feladatul tűzte ki az egész országra kiterjedő egységes és átfogó utánpótlás-nevelési rendszer létrehozását és működtetését.

A sportot és tehetséggondozást óvodánk is fontos feladatának tekinti. Jőmagam évek óta figyelemmel kísérem a **sportban ügyes ovisokat, és szülői segítséggel** külön foglalkozásokra van lehetőségük ezeknek a gyerekeknek. Az előző évtől kezdve az iskola együttműködésével a sportcsarnokban történnek a külön foglalkozások. **Ezúton is szeretnék köszönetet mondani az együttműködésért az iskola vezetőjének, valamint Haklik Jánosnak a közreműködéséért.**

Előzetes kiválasztás alapján, több szempont figyelembevételével megtörtént a gyerekek válogatása a gyermekfocira. Tehetség, ügyesség, kedv, erő és bátorság szükséges ehhez a sok feladatot magában foglaló csapatjátékhoz. Az ovis válogatott tagjai, egyúttal az iskolai sportkör tagjai is lettek. Ők: Decsi Gergely, Fancsali Péter, Horváth Zoltán, Horváth Levente, Pipicz Tibor, Szabó Hédi, Horog Dominik, Zsiga László, Sirokmán Dominik és visszajátszóként Tóth Tamara.

Az év folyamán több tehetséggondozó programon, versenyen, veszünk részt a kis focisokkal, ahol kipróbálhatják képességeiket. Egyik ilyen a Borszik-program is. E program keretében, a makói Vasas pályán megrendezett versenyeken veszünk részt, ősszel és tavasszal, 3-3 alkalommal. Itt több korcsoportban történnek a mérkőzések, így minden korosztály a neki megfelelő feltételek között játszhat.

Segítőmmel, **Fancsali Zoltánnal** közösen, heti rendszerességgel foglalkozunk a gyerekekkel, felkészítjük őket ezekre a mérkőzésekre. **Zolinak is szeretném megköszönni a segítségét.**

Reményeink szerint, hamarosan heti rendszerességgel **ismét elindul az iskola sportcsarnokában a labdás torna is, ahol minden érdeklődő kisgyermeknek lehetősége lesz bekapcsolódni ebbe a mozgásformába is.**

Az iskolai sportkörrel karöltve a tehetséggondozáson túl további **célunk a sportolás megszerettetése a gyerekekkel.** A játékos mozgásokon keresztül felfedezhetik a mozgás- a sport örömeit, eközben megismerik és fejlesztik saját mozgáskészségeiket-, képességeiket, ezalatt hatalmas mozgásigényük is kielégül.

☞ Bábelné Miskolczi Zsuzsanna óvónő **az együttnevelés fontosságáról** osztja meg önökkel gondolatait.

Az óvodai nevelés akkor lehet igazán sikeres, ha a szülőkkel való együttnevelés megvalósul. Az **alapvető viselkedési normákat a családból hozzák magukkal** a gyerekek. Nagyon fontosak ezek az etikai, erkölcsi értékek. Az otthonról hozott **viselkedési minták** nagyban **befolyásolják az óvodai közösség életét is.** Egy-egy akaratos, semmilyen korlátozást, szabályt el nem fogadó gyermek sokszor az óvodai csoportban folyó nevelő munkánkat is akadályozza.

Munkánk szerves része az is, hogy segítsünk a szülőknek a nevelés egyes területein. Erre egyrészt a folyosókon kihelyezett faliújságokon keresztül van lehetőség, ahol a szülők szakemberek írásait olvashatják. Személyes beszélgetésre, tanácsadásra is adunk lehetőséget a családlátogatások alkalmával, szülői értekezleteken, valamint a fogadóórákon. Többször szerveztünk már előadásokat is az érdeklődő szülők számára.

November 22-én is egy ilyen előadáson vehettek részt az érdeklődő szülők, melyet az egyik édesanya –Szilágyi Emese- kezdeményezett és szervezett meg, mi pedig örömmel adtunk ennek helyet. Börösök László, mentőtiszt a leggyakoribb gyermekbalesetekről - például esés, félrenyelés, forrázás, mérgezés -, Kis László kutyakiképző pedig „Kutya és gyermek” – címmel a felelős kutyatartásról, a kutyákkal szembeni helyes magatartásformáról beszélt a balesetek elkerülése érdekében. Köszönjük az előadónak a hasznos ismereteket, tanácsokat!

Mint látható, az együttnevelés, együttműködés nem csak terv és szép gondolat ovinkban. A mindennapokban valóban így együtt tevékenykedve telnek mindennapjaink. Ezzel is példát mutatva, értéket közvetítve gyermekeink számára. Hiszen számukra mi, felnőttek vagyunk a minták. A jövő felnőttei a ma gyermekei. **A gyermeket körülvevő felnőttek felelőssége a gyermekek önálló, felelős döntésre képes, helyes értékrendű emberré nevelése.**

Itt szeretnénk köszönetet mondani minden kedves szülőnek, nagyszülőnek, kiszomborinak, akik részt vettek velünk gyűjtő akcióinkban. Kíváncsian várjuk a januári eredményhirdetést, vajon mennyi papírt és műanyag flakont tudtunk összegyűjteni. **Köszönet illeti még Tóth András szülőt és az 5., illetve 6. osztályos tanulókat is, akik az udvar őszi lombtalanításában segítettek nekünk.**

A téli hónapokra is sok tervünk van, melyekről következő újságunkban szeretnénk beszámolni.

Addig is kívánunk minden Kedves Kiszomborinak szeretetben együtt töltött Ünnepeket!

EESZI HÍREK

Új intézményvezetője van az EESZI-nek

Tisztelt Kiszombori Lakosok!

Engedjék meg, hogy röviden bemutatkozzam. Kunné Horváth Izabella vagyok, 43 évesen a Képviselő-testület azzal tisztelt meg, hogy engem választott az Egyesített Egészségügyi és Szociális intézmény vezetőjének 2011. október 1. napjától. Szegeden élek, naponta onnan járok a munkahelyemre, mint jó néhányan.

Földrajz-rajz szakos tanári diplomával 1992-ben kerültem szociális területre családgondozóként. Néhány év múlva Szegeden megszereztem a szociális munkás végzettséget. Ez évben a Debreceni Egyetemen egészségügyi szociális munkából szereztem mester fokozatot. 10 éve dolgozom intézményvezetőként. Nem új számomra az itteni feladat. Mind a lakosság, mind az önkormányzat elvárásainak igyekszem megfelelni. E rövid idő alatt munkatársaim, -az ellátottak, személyében, -a polgármesteri hivatal dolgozóiban, akikkel találkoztam, lakókkal, nagyon szimpatikus, segítőkész embereket ismertem meg.

Annak reményében, hogy Kiszombor lakóközössége „befogad”, szeretném hosszú ideig intézményi szolgáltatásainkkal segíteni a település lakosságát, az ellátást igénylők családtagjait.

Továbbra is szívesen várom a hozzám fordulókat bármilyen szociális – lelki gondjaink segítése érdekében.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Idősek Világnapja

Az ENSZ közgyűlésének határozata alapján 1991. év október 1. az Idősek Világnapja. Településünkön 2011. október 15-én került sor, hogy kifejezzük hálánkat, tiszteletünket, megbecsülésünket és szeretetünket azok iránt, akik hosszú munkában eltöltött évek után közöttünk töltik megérdemelt nyugdíjas éveiket. Együtt, közösen ünnepelhettünk az Ady Endre művelődési házban, és tölthettünk egy kellemes délutánt.

Köszönet a Katica csoport óvodásainak, felkészítőjüknek Imre Mátyásné, Szűcsné Marika óvodapedagógusnak és a daduska néninek.

Köszönet a maroslelei Őszirozsa népdalkör tagjainak, vezetőjüknek Bárdos Istvánnénak.

Köszönet a Nótafa népdalkör tagjainak, vezetőjüknek Papp Máriának.

A Léghajó színház művészei műsorukkal vidámságot, jókedvet, örömet csaltak a szívekbe.

Kívánunk minden kedves ünnepeltnek, akik megtisztelték jelenlétükkel és mindazoknak, akik valamilyen okból nem tudtak eljönni, jó egészséget, örömteli, hosszú, nyugalmas éveket.

Tisztelettel és köszönettel a Gondozási Központ dolgozói

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Idősek nappali ellátása

Elsősorban a saját otthonukban élő szociális és mentális gondozásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes idős korúak napközbeni gondozására szolgál és nyújt különböző szolgáltatásokat. A klubtagoknak lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint szabadidős tevékenységekre.

A klub célja a családi gondoskodás pótlása szociális és mentális segítségnyújtás révén, valamint az idős ember szociális helyzetének javítása, egyedüllétének megszüntetése, a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése, valamint egészségi és higiéniai viszonyainak javítása. Igyekszünk az idős embereknek biztonságot nyújtó, családi légkört biztosító klubot működtetni, ahol kényelmesen, otthonosan tölthetik idejüket.

Az intézmény dolgozói lehetőségeikhez mérten mindent megtesznek annak érdekében, hogy a bennük bízó idős embereknek a napjai felhőtlenül és szeretetben teljenek.

Hétköznap Óbébai u. 11. sz. alatt reggel nyolc órától délután tizenhat óráig vehetők igénybe szolgáltatásaink. Jelentkezni munkanapokon 8-16-óráig a Gondozási Központ vezetőjénél. Az ellátás igénybevételének kérelmezése formanyomtatványon történik.

Az intézmény által biztosított szolgáltatások:

- Igény szerint étkezés biztosítása (1x-i meleg ebéd).
- Személyi higiéné segítése (tisztálkodásra lehetőség, szükség esetén- törülközőt, szappant, sampont biztosít az intézmény).
- Sajtótermékekkel, könyvekkel, tömegkommunikációs eszközökkel (TV, rádió, magnó) kívánjuk a kulturált szórakozást, kikapcsolódást elősegíteni.
- Ünnepekről megemlékezünk (társadalmi, nemzeti, vallási, hagyományörző, név-és születésnapok).
- Tagjaink érdeklődési körének, igényeinek, megfelelően tervezzük programjainkat, melyek között szerepel napi-hetilapokból felolvasás, beszélgetés, az intézmény életéről fényképek, videofilmek megtekintése.
- Könyvek kölcsönzése a községi könyvtárból.
- Szervezett kirándulások.
- Rendezvények megszervezése (karácsony, húsvét, idősek világnapja, farsang, szüreti vigadalom).
- Kézműves-foglalkozások keretében az éppen aktuális ünnepekhez készítünk apró dísz tárgyakat.
- Kapcsolatot tartunk a társintézményekkel: óvodával, iskolával, több dalkörrel.
- Felvilágosító, ismeretterjesztő előadásokat szervezünk az egészséges életmóddal, egészséges táplálkozással, gyakori betegségekkel kapcsolatban.
- Egészségügyi szűrővizsgálatokat szervezünk, szükség esetén segítünk időpontot kérni szakorvoshoz.
- Egészségügyi ellátás keretében lehetőséget biztosítunk vérnyomásmérésre, vércukormérésre
- Mentális gondozás keretében lelki segítségnyújtás.
- Segítséget nyújtunk a hivatalos ügyek intézésénél, nyomtatványok kitöltésénél, kérelmek megfogalmazásánál.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

MEGHÍVÓ

Az Egyesített Egészségügyi Szociális Intézmény Öregek Napközi Otthona szeretettel meghívja településünk nyugdíjas lakóit és mindazokat, akik szeretik a jó hangulatot, és egy felejthetetlen 2011. évi **BATYUS ÓÉVBÚCSÚZTATÓN** szívesen részt vennének.

Ideje: 2011. december. 29 (csütörtök) 14 óra

Helye: régi művelődési ház, Nagyszentmiklósi u. 9.

Program: Farkas Major Annamária, erdélyi művésznő előadása

Néptánc bemutató

Élő zene, közös tánc.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Védőnői levél

A 2011/2012-es tanévben is folytatódik a Kiszombor Nagyközség Önkormányzata által támogatott **HPV** (méhnyakrákot, nemiszervi szemölcsöt okozó humán papillomavírus) **elleni védőoltás** a településen élő, illetve a helyi általános iskolába járó, ebben a tanévben 13. életévüket töltő leánygyermekek számára. Azoknak, akik nem esnek bele a támogatási körbe, és szeretnék beoltatni magukat vagy gyermeküket, 2011. december 31-ig a patikában rendkívül kedvezményes áron megvásárolható a védőoltás. Érdeklődni lehet: Védőnői Szolgálatnál, háziorvostól, www.hpvinfo.hu, www.oek.hu weboldalakon.

Kedves Szülők, Leendő Szülők!

Soha nem látott mértékű a várandósság alatti dohányzás, ezért úgy gondoltam, hogy mindenképp fel kell hívnom ennek veszélyeire azok figyelmét, akik a tervezés időszakában vannak. A statisztikák szerint a várandósok 30%-a dohányzik, ez

településünkön jelenleg 47%. Mindenki tudja, hogy a dohányzásnak önmagában milyen káros hatásai vannak, hogy jelentősen növeli a tüdőbetegségek, tüdőrák, szív-, érrendszeri betegségek kialakulásának kockázatát, valamint a fiatalok dohányzása fejlődésbeli elmaradást eredményezhet. Most arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a várandósság alatti direkt, és passzív dohányzásnak (a várandós környezetében dohányoznak) milyen következményei lehetnek az anyára és a gyermekre nézve.

Magzati veszélyek:

- Idő előtt találkozhat olyan veszélyes vegyületekkel, mint a nikotin, szénmonoxid, kátrány, amelyek gátolják az oxigén és a tápanyagok áramlását a magzat felé, ezért az újszülöttnél átlagosan 200 grammal kisebb lesz a születési súlya, a nikotin csökkenti a vitaminok és ásványi anyagok felszívódását, „átállítja” az érzékelőket, így nem jelzi időben a szervezet az oxigénhiányt, gyakoribb a bősőhalál
- fejlődési rendellenességek gyakoribbak
- nagy valószínűséggel lesz koraszülés, ennek következménye lehet fejlődési és egészségi problémák: pl. fogyatékosság, mentális retardáció, tanulási nehézségek
- rosszabb légzésfunkció, életük első hónapjaiban gyakrabban kerülnek kórházi ellátásba, korai gyermekkorban gyakrabban kapnak felső-légúti fertőzéseket (középfülgyulladás, asztma, hörghurut).

Veszélyei az anyára nézve:

- korai vetélés, méhen kívüli terhesség,
- hüvelyi vérzés,
- méhlepény idő előtti leválása, mélyen tapadó méhlepény– ennek következménye a koraszülés vagy akár a gyermek halva születése, az anya jelentős vérvesztése, elvérzése.

A legcélszerűbb az lenne, ha még a teherbeesést megelőzően leszokna a gyermeket tervező a dohányzásról, hogy ezekkel az ártalmakkal egyáltalán ne találkozzon a magzat. Akinek nem sikerül teljesen letenni a cigarettát, az számoljon a fenti kockázatokkal, illetve próbálja meg a minimálisra korlátozni az elszívott cigaretták számát, és ne szívja azokat végig.

Néhány tanács a leszokás segítésére:

- Írja le egy lapra, hogy miért akar leszokni. Ezt vegye elő minden alkalommal, amikor rá akar gyújtani.
- Válasszon ki egy „leszokó napot”. Azon a napon dobja ki az összes cigarettát, öngyújtót.
- Fogyasszon több folyadékot.
- Foglalja le a kezét (pl. stresszlabdával, kézimunkával).
- Foglalja el magát, sétáljon, végezzen házimunkát, hogy elterelje a figyelmét a sóvárgásról.
- Rágcsáljon nyers zöldséget, vagy cukormentes rágógumit.
- Tartózkodjon azoktól a helyektől, összejövetelektől, ahol dohányoznak.
- Kérjen segítséget családtagjaitól, barátaitól. Szokjanak le együtt.
- Orvosi felügyelet mellett lehet nikotinpótló rágógumit, tapaszt használni (még a teherbeesés előtt!).

Gyermekeink egészséges jövője érdekében szeretnénk, ha a fentieket figyelembe vennék.

Forrás: http://www.marchofdimes.com/pregnancy/alcohol_smoking.html; <http://www.kismamainfo.eu/terhesseg-2/terhesseg-es-dohanyzas>

a védőnők

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

A NŐK ELLENI ERŐSZAL ELLENI VILÁGHÉT JEGYÉBEN:

AMNESTY INTERNATIONAL www.16akcionap.org

VEDD ÉSZRE AZ ERŐSZAKOT!

HA ÖN ÚGY GONDOLJA, HOGY EGY ERŐSZAKOS APA IS JOBB A SEMMINÉL...

...hívjon fel minket, hogy elmondhassuk: szerintünk ez nem így van, és nincs egyedül a problémájával!

NANE Segélyvonal: 06-80-505-101
Téged nem érint, de szeretnéd tenni ellene? <http://web.amnesty.hu/nok-elleni-eroszak/>

   stop-ferfierooszak.hu

AMNESTY INTERNATIONAL www.16akcionap.org

VEDD ÉSZRE AZ ERŐSZAKOT!

HA ÖN ÚGY GONDOLJA, NÉHA MEG KELL LECKÉZTETNIE A PARTNERÉT...

...hívjon fel minket, hogy elmondhassuk: szerintünk ez nem így van, és hogy mi a probléma ezzel a gondolattal!

Stop-Férfierooszak Információs Vonal: (1) 344-3802
Téged nem érint, de szeretnéd tenni ellene? <http://web.amnesty.hu/nok-elleni-eroszak/>

   stop-ferfierooszak.hu

RENŐRSÉGI INFORMÁCIÓ FOGADÓÓRÁT TART A KÖRZETI MEGBÍZOTT

Kiszombor Rendőrőrsön (Régi Makói u. 2.) Török Tamás r. őrm. körzeti megbízott minden hónap második szerdáján 13:00 órától 15:00 óráig fogadóórát tart.

CIVIL HÍREK

A HONISMERETI KÖR HÍREI

Köszönjük, hogy egész évben támogatta a Kiss Mária Hortensia
Honismereti Kör hagyományörző és közösségépítő munkáját.

Békés, boldog karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag,
boldog új évet kívánunk.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

NCA-pályázati sikerünk

A három év alatt, amióta pályázati lehetőséget kaptunk, háromszor pályáztunk működési támogatásra, és ebből kétszer nyertünk. Először vásároltunk egy középkategóriás fénycépezőgépet, ami nagyon nagy segítséget nyújt programjaink dokumentálására.

Most, az idén nagyobb összeget, 165 000,- Ft-ot kaptunk, és az önrészünk hozzáadásával egy igen jó projektor vásárlására nyílt lehetőségünk. Ez pedig előadások tartásakor, konferenciáinkon tökéletesen hasznosítható eszköz. Továbbra is megragadunk minden lehetőséget arra, hogy működésünk színvonalát ilyen módon is emeljük.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

A falu közösségének adventi koszorúja

Mindenkinek békés, boldog várakozási időszakot kívánunk.

A koszorú elkészítésében a honismereti kör tagjain és az önkormányzaton kívül segítettek: Papós András és neje Borika, Horváth Editke a virágüzletből, Id. és ifj. Zombori Dezső a szalmabálákat biztosította, Héviziné Erzsike a „gyertyákat” díszítgette. Kajti Imréné Margit néni csuhédíszeket készített hozzá.

28-án, szokásosan a templom előtt adventet hirdettünk, és meggyújtottuk a község adventi koszorúján az első gyertyát. Minden vasárnap a misét követően gyűjtjük meg a következőt. Kérjük, mindenki sajátjaként vigyázzon a falu adventi koszorújára és betlehemjére! Mindenkinek köszönjük, aki programjaink sikerében támogatott bennünket.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

András-nap a makói múzeumban

A József Attila Múzeumban, az András-napi rendezvényen képviselte a kört néhány tagunk az elmúlt hétvégén Badicsné Szikszai Zsuzsi meghívására: Papdi Mihályné, Jankó Istvánné, Balázs Zoltánné. Hájast sütöttek a szép számmal megjelent gyermekeknek és felnőtteknek.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Óbesenyői fellépés

November 19-én a Badicsné Szikszai Zsuzsi által vezetett, helyi néptáncsoport tagjai (az ottaniak zombori jún. 24-ei látogatását, szereplését viszonzva) felléptek az óbesenyőiek rendezvényén. Az utaztatás költségeit a KMHHK biztosította, Sofőrünk, Kenyeres Sándor díjmentesen vállalta a munkát és Szegvári Ernőné megvendégelte a buszon a fellépőket.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Dömötör-nap

A honismereti kör meghívására és szervezésében november 2-án 17 órai kezdéssel Dani János, makói gyűjtő mutatta be pásztorérettel kapcsolatos tárgyait, és tartott előadást a pásztorok életéről a művelődési házban. Dr. Keczer Tamás pedig a karikás ostorok készítésének rejtelseibe vezetett be bennünket.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Csigacsináló esték

Október 26-án 17 órától a honismereti kör tagjai hagyományos módú kézi csigatészta-készítésre hívták az érdeklődő lányokat, asszonyokat. Egy kiló lisztből készítettünk csigát. A munka folytatása november 16-án és 23-án történt, szintén 17 órától. A tészta előre meggyúrta nekünk Szűcs Imréné Marika néni, és így sokkal gyorsabban haladtunk.

Akinek van régi csigacsináló "kézi készüléke", és nincsen rá szüksége, ne dobja ki, kérjük, adja inkább a honismereti körnek, ill. a Helytörténeti Gyűjteménynek. A kultúra házában le lehet adni névvel ellátva, hadd tudjuk megköszönni.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

A Helytörténeti Gyűjteményről...

Az utóbbi időben a lakosság köréből igen sokan adományoztak tárgyakat, iratokat, fényképeket. Köszönjük a következőknek: Barsi László régészeti tárgyat adott, Száz Tibor, aki emellett a keresztek helyreállításában is igen sokat dolgozott önkéntes munkában a Nagyközségi Önkormányzat által biztosított téglával, ill. a Cseh István által felajánlott kültéri kötőanyagokkal. Jani Béla áramot biztosított Borsi Sándornak a corpus tisztításához. Prónai Petra, Csizmadia Imréné, Kovács Györgyné, Udvarhelyi Gábor, Kajti Imréné, Csupaj Andrásné. Schererné Makra Hajnalka a Rónay-emlékszobába adott könyvet, ill. Szilágyi Emese és Csapóné Mátó Mónika közreműködésével, fordításukkal elkészítette a Rotunda ismertetőjének német nyelvű változatának hanganyagát, az angol nyelvű ismertető szöveget Sarnyai Anikó fordította. Monostori István, Monostori András, Hadár Leventéné, Makra Imre, Kovács Ilona, Tenczer Szilvia, Balázs Zoltán teljes lószerszámot adott, amit Szikszai Lajos bácsi készített és most felújított. Barna Gyuláné rengeteg himzéssel, horgolással kapcsolatos szakmai könyvet, Barna Gyula bácsi pedig a dikkoló szabadalmaztatási iratait adományozta a köz részére. Szűcs Mátyás, Papós Jánosné Mancika néni, Bábel József is gyarapították gyűjteményünket. Simon Béláné Erzsike nénitől régi fotókat kaptunk. A Börcsök Attila által adományozott szöttek kiállítását Bajusz János, asztalosmester segítette munkájával. Makra Jánosné fatalicskát adományozott a gyűjteménybe, valamint Furulyás Attila, Kristóf és Levente régi pénzeket ajánlott fel.

A november 19-ére elkészült lóré kiállításában munkálkodtak: Sipos György, a terveket készítette, Nagyközségi Önkormányzat az engedélyezést intézte, és téglával támogatott, Fancsali Zoltán, Csonka Ferenc, Kőszegi Zoltán, aki még a Helytörténeti Gyűjteményre cégért is kovácsol majd Borsi Sándor terve alapján, Kis Róbert, Rácz Ferenc, aki helyet adott, és több helyre szállította a kapott lórét. Nagy Gyula, Frank Zoltán, Csehné Szűcs Erzsébet, aki kavicsot adott, Sass Imrétől sok mindent tudtunk meg a gazdasági vasútról, Gajdán László pedig hegesztett és Borsi Sándor, aki a plakáttervezésekben, keresztek festésében, helyreállításában is segítségünkre van, és nagyon szíven viseli a helyi épületek sorsát olyannyira, hogy egy 1876-os térkép alapján megrajzolta eredeti formájukban az épületeket. Másik pártoló tagunk: Moldován Attila pedig gondoskodik a két honlapunk: kzhonismeretikor.hu és az utveszto.com feltöltéséről, formázásáról. Naszradi András pedig csodaszép képeit adja nekünk, és készít programjainkról művészi fotókat.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

A tanuláson túl

A felsős napközisek a „Kiszomborért” Alapítvány és a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör adományaival, Endrész Erzsébet és Prónai Éva tanárnők segítségével új sportszerekhez, játékokhoz jutottak.

Társaink a jó hír hallatán csak ezeket tudták mondani: „Azta!”, „De jó!” és „Király!”.

Amint lehetőségünk adódott, fociztunk, többen sorban álltak a csocsónál és az asztalitenisznél. A Jenga sem maradt árván, a torony építésében Éva néni is besegített. A sok gyerek nagyon boldog, mindennap várják, hogy végre szünet legyen, és lemeheessenek az udvarra vagy jengázhassanak.

Nagyon köszönjük a segítséget a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

a felsős napközisek nevében Veréb Csenge

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Kirándultunk „Tündérorszámban”

Már negyedik éve terveztük a magyarvalkói kirándulást, ami most végre sikerült, 39-en indultunk, és jókedvűen, feltöltődve emberséggel, kedvességgel érkezünk meg.

Ottani barátaink gondoskodtak a tökéletes ellátásunkról, bemutatták helyi nevezetességeiket nekünk, ill. Badicsné Szikszai Zsuzsi kalauzolt bennünket az általa és most már általunk is ismert helyeken.

Weboldalunkon megtekinthetők a magyarvalkói kirándulás képei:

<http://kzhonismeretikor.hu>

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Kirándulás Magyarvalkóra

A Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör által szervezett nagyon jó hangulatú kiránduláson való részvételem ismerősök, barátok által felajánlott lehetőség alapján történt.

A kirándulás során érintettük Nagyszalontát, Nagyváradot, Kolozsvárt, Tordát. Megnéztük Nagyszalontán a Csonkatornyot, voltunk a Medvebarlangnál, megtekintettük Nagyváradon a székesegyházat, Kolozsváron a vármaradványt, templomokat, a főteret, a főtéren a Mátyás szobrot, és Mátyás király szülőházát, Tordán a sóbányát.

Szombaton este Valkón az „Almafesztivál” alkalmával megrendezett nagyon jó hangulatú mulatságon, vasárnap a valkói református templomban református tiszteletadáson vettünk részt. A tiszteletadás előtt a közeli víztározót és környékét néztük meg, és ebéd után indultunk haza.

A fenti útleírás nagyon szép és gazdag programú kirándulásról árulkodik, de meg kell említeni és írni kell a szállást adó, illetve minden valkói ember szeretetéről, a biztosított ellátásunk színvonaláról, a cselekedetükön keresztül kisugárzó emberségről.

Nehéz megfogalmazni azokat az érzéseket, benyomásokat és hangulatot, ami meghatározta a valkói tartózkodásom idejének szinte minden percét, és azt a belső igényt, hogy ide még vissza kell jönni.

Az istentiszteleten látottak és hallottak erősítették meg bennem, hogy ezeket az érzéseket Valkón az emberi szeretet, jóság, összetartozás megléte, jelenléte váltotta ki.

Volna mit tanulni ezektől az emberektől!

Pósa János

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Valkói szösszenet

Péntek reggel indultunk el a Kiszomborról, a célállomás pedig az erdélyi Magyarvalkó volt. Mindenki kényelmesen utazott egészen Méhkerékig, a határon a határtalan várakozással teli örömmel megsejtenék. A programot ezért módosítottuk, és első látványosságként megtekintettük a gyulai okmányiroda épületét és a Tescot. Sajnos várakozásaink nem váltódtak be.

Így megfogyva bár, de törve nem, indultunk tovább. Gyuláról Méhkerékig, erősen deja-vu érzésem volt. Másodjára sikeresen átjutottunk Romániába, és első valódi látványosságunk Arany János hagyatéka, emlékmúzeuma lett. Szerencsénkre megismerkedhettünk az ottani igazgatóval, kiben egy szeretetreméltó, kedves, nagyszívű emberre találtunk, talán ilyen lehetett a hajdani nagyszalontai költőnk is.

Újbóli buszra invitálásunk után meglátogattuk a jégkorban kihalt medvék cseppköbarlangját. A látvány lenyűgöző, mintha a mészki millió gyertyával sátrná el az elpusztult medvék megmaradt csontjait, melyeket a föld gyomra helyezett örök nyugalomra.

Következő állomásunk a nagyváradi székesegyház. E helyről önnönmagában rengeteget lehetne írni, de csak szösszenetnyi időnk van. Csodálatosan díszes római katolikus templom, melyben a látogatásunkat követően ökumenikus istentisztelet kezdődött, püspöki részvétellel. Már az apácák, papok, lelkészek, rabbik és a püspök úr bevonulása is „megért egy misét”.

A székesegyházból az utunk Valkóra vezetett. A családok nagy szeretettel, finom vacsorával, és különböző almából készült italokkal és ételekkel vártak bennünket. Almalé, almás sütemények, almaleves, és a kihagyhatatlan almapálinka, erdélyi almából, talán ezt nem is kell ragoznom...

Másnap felejthetetlen jókedvet töltött belénk a pálinkatermelő csodatermosz, melyet mi csak szilva kávénak, vegyes kávénak, szőlő vagy almakávénak nevezünk. Azonban látványosságból sem voltak fukarok velünk. Először a kalotaszegi református templomot tekintettük meg. A vidékre jellemző festett kazettás mennyezet jó érzést kelt minden arra látogatóban. Később betekintést nyerhettünk a magyargyerőmonostori református templomba is, ahol a kazettás mennyezet ugyan festetlen maradt, de padozatfői csodálatos mintákkal üzennek az utókornak. A helyi református templomokra jellemző módon, így a magyarvalkóiiban is – a hívek adományai, csodálatos szöttek díszítik az egyébként fehérre festett falakat, karzatokat.

Kellemes, egészségügyileg is hasznos kirándulást tettünk a tordai sóbányában. Mivel már nem üzemel, igazi földalatti szórakozó központot nyitottak benne, lehetőség van pingpongozni, minigolfozni, biliárdozni, óriáskerekezni, sőt még csónakázni is. 200 fős színházuk is van kb.100m mélyen a felszín alatt.

Lehetőségünk volt továbbá egy nagyszerű idegenvezető tolmácsolásában kétórás sétát tenni Kolozsváron. Láttuk Mátyás király szülőházát is, láttunk templomokat, nevezetes épületeket, sőt római várfalmaradványokat is. Megnézhettük a méltán híres – Mátyás lovasszobrát is bemutató- szoborcsoportot.

Este részesei lehettünk az első valkai almafesztiválnak, ahol estebédként zöldséges almalevest és pörköltet ettünk, na és persze egy asztal roskadozott a háziasszonyok almás süteményeitől és mindenféle almától. Természetesen az almapálinka is vezető szerepet kapott a mulatságon, ahol egyik cigány húzta a talpalávalót, a másik harmonikázott, mindenki más táncolt és énekelt.

Ezen nagyszerű élmények után vasárnap reggel megnéztük a víztározót, a kilátás feledhetetlen. Visszatérve a faluba, elmentünk a református istentiszteletre, bár többségünk római katolikus, de mint tudjuk, egy az Isten, és biztos megbocsátja, ha más nézőpontból is megközelítjük őt. A tiszteletes úr szavait szerintem mindannyian a szívünkbe véstük, nem csak a memóriánkba.

Mise után finom ebédet kaptunk és szomorkodva ugyan, de teli sok-sok szép élménnyel indultunk útnak hazafelé. Az úton a kilométerek megtételével arányosan fokozódott a hangulat, ez részben a csodatermosznak köszönhető, de aki nem tartott gyümölcsnapot, és nem ivott „alma kávé”, az is hangosan énekelt velünk.

Alig várjuk a folytatást...

Kis Tünde

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Magyarvalkói Istentisztelet

Magyarvalkó 2011. november 5.

Amikor a vallásórásokkal a teremtés történetéről beszélgettünk, majd utána pedig szóba került Ádám és Éva története, akkor mindegyikük, szinte kórusban vágta rá, hogy az első emberpár az almafáról evett. Szegény almafát már nagyon régen megbélyegezték azzal, hogy összekapcsolták a bűnbeeséssel, de nekünk természetesen tudnunk kell, hogy a Biblia egyszerűen csak gyümölcsöt említ. Az almával nincsen semmi baj, nem kell befektetni, nem azzal kezdődött a bűnbeesés, Ádám és Éva ehették nyugodtan és mi is ugyanúgy ehetjük nyugodt lélekkel. Főleg, hogy az alma igenis fontos szerepet tölt be az életünkben. Jó pár hónapja itt Magyarvalkón másról sincs szó, mint hogy milyen jó az almatermés, le kell szedni az almát, be kell darálni, esetleg el kell vinni almalének. Vagy elég csak a tegnapi almafesztiválra gondolnunk: fontos számunkra ez a gyümölcs, hiszen időt szánunk rá.

Meg kell kérdezzük magunktól, hogy vajon minden fontos dologra időt szánunk? Vajon mindig arra van időnk, ami lényeges és fontos? Itt persze sok mindent és mindenkit felsorolhatnánk a családtagoktól kezdve egészen a saját életünkig, de vajon tényleg tudunk-e időt szakítani mindezekre, hiszen fontosak? Belefér-e még az időnkbe esetleg az is, hogy vigyázzunk az arany almára? Ennek nagyon díj hangzása van, minthogyha babérkoszorút, aranypálmát vagy éppen szobrocskát kellene kapnunk valamiért. Itt a példabeszédek könyvében azonban nem díjról van szó, hanem egyszerűen arról, hogy tudjuk-e a sok fölösleges beszéd mellett, a megfelelő helyen és a megfelelő időben szólani Isten igéjét. Úgy szólani, mint, amit nem csak úgy elmondunk, nem töltelékként, megszokásként, nem azért, mert így kell, mert mindenki mondja, hanem úgy, mint amikor arany almát ezüst tányéron találunk fel. Tudunk-e így beszélni az igéről?

Természetesen nagyon könnyen és gyorsan válaszolhatjuk azt, hogy nekünk igazán nem is kell beszélünk, az a lelkes dolga, ő beszéljen szépen arról, amiről kell, mi pedig majd meghallgatjuk. Sokan azt gondolják, hogy az Istenről való beszéd, az nem az ő dolguk, foglalkozzon vele más. Aki azonban ehhez az egyházhoz tartozik, az vállalja azt, hogy követi ennek az egyháznak a fejét, aki nem más, mint maga Jézus Krisztus. Aki Őt követi, az pedig nem hallgat, hanem beszél: szavaival, cselekedeteivel, az egész életével. Aki nem beszél Isten igéjéről, az még nem ismeri Őt igazán, az nem is azért jár ide, hogy Őt kövesse. Az arany almát ezüst tányéron mindegyikünk fel kell találja, ehhez azonban még tudnunk kell egy-két fontos dolgot.

Meg kell kérdezzük azt, hogy hol a helye az igének? Mire mondanánk legelőször, hogy ide mindenképpen talál, és mire mondanánk azt, hogy ide semmiképpen sem? Ahogy az almának a fán a helye, minden bizonnyal úgy gondoljuk, hogy az igének is a templomban van a helye. Azon kívül pedig nincs helye? Van olyan hely, ahol nehezen képzelhetnénk el az igét? Be kell vallanunk, hogy igenis van: sokszor otthon nehezen képzeljük el, hogy Isten igéje elhangozzon; amikor kikapcsolódunk, akkor semmiképpen nem illik oda; amikor elengedjük magunkat, akkor nehogy valaki a templomba hívjon; iszunk másokkal együtt – akkor semmiképpen sem talál, nem oda való az Ige. Éppen ezért épült ez a templom, magyarázzuk meg saját magunknak, itt minden héten el lehet mondani, ide azért jövünk, ezen kívül máshol ne szőljon.

Ahol azonban élet van, ott helye van Isten igéjének. Legyen ez akár a koporsó mellett, vigasságban, betegségben, örömben, ivás közben – Isten igéjének igenis köze van még ezekhez is. Sokkal inkább mi vagyunk sokszor alkalmatlanok, és úgy gondoljuk, hogy valahol rossz néven vennék, ha éppen Istenről kezdenénk el beszélgetni, kinevetnének, ha templomba hívnánk őket. Sok helyről kizárjuk az igét, hiszen mi nem tudnánk ott Jézust elképzelni. Pedig éppen Ő volt az, aki még azokkal is leült egy helyre, akikkel akkor senki sem akart találkozni. Odafordult a vakokhoz, a bűnösökhöz, a vámszedőkhöz, a paráznákhoz, akiktől mi sokszor elfordulunk. Ahol élet van, ott helye van az élő igének. Természetesen úgy is lehet Istenről beszélni, hogy közben ki sem mondom a nevét. Nem a Bibliával kell minden embert fejbevágni, hanem megmutatni nekik, hogy hogyan lehet „Istennel járni és lakozni, szent élettel illatozni” (MRE 428.). Nincs olyan hely, ahol helytelen lenne Isten igéje, hanem sokkal inkább mi nem ismerjük annyira, hogy a

helyénvalót tudjuk elmondani. Van, amikor műanyag tálcán akarjuk bevinni az arany almát és nem értjük, hogy miért nem értékeli ezt mások. Nem értjük, miért nem veszi senki sem észre a lényegét?

Ahhoz, hogy ismerjük jól az alkalmat, ismernünk kell az igét. Ahhoz, hogy felismerjük, mit is tudnánk mondani, ami a legjobb lenne, ahhoz tudnunk kell a megfelelő igét. Sokszor bizony ez hiányzik belőlünk. Ott van a kezünkben Isten igéje, akármikor olvashatnánk, törekedhetnénk arra, hogy minél jobban megismerhessük, és mégsem élünk vele. Pedig a reformáció éppen erről szólt: az emberek kezébe anyanyelvű Bibliát adott, és megmutatta az embereknek a kegyelmes Istent. Akkoriban hatalmas dolog volt, ha valakinek otthon volt egy Bibliája és olvashatta azt a saját anyanyelvén. Ma ugyanígy helye van a Bibliának a polcunkon, de nem élünk vele, nem ismerjük, és nem tudjuk úgy tálni, hogy más is kedvet kapjon rá. Tudjuk, hogy értékes az ige, olyan, mint egy arany alma, de sokszor hozzávágjuk az emberekhez, hiányzik alóla az ezüst tálca.

Pedig a tökéletes tálnálás ezt jelenti: ahol élet van, ott tudom, hogy helye van Isten igéjének. Éppen ezért, akár jó példával, akár szavakkal tovább is adom az élő igét. Meg tudom ezt tenni, hiszen ismerem a Bibliát, kapcsolatomban van Istennel, minél jobban meg akarom ismerni az Ő igéjét és tudom, hogy nem elég hallgatni, hanem szólni is kell.

Így helyezem az arany almát ezüst tálcára és így adom tovább a rám bízott igét, hogy annak pontosan ott volt a helye és ideje. Ezt érezhetjük akkor, amikor egy ige pontosan minket szólít meg, akár ígehirdetéskor, akár úrvacsoraosztáskor, akár egy könyvjelzőn lévő ige által. Ilyenkor érzem azt, hogy telitalálat.

Az arany almára az tud vigyázni, aki megdolgozik az alá illő ezüst tányérért. Az igét mindegyikünk kapja, az arany alma ott lóg mindegyikünk fáján, csak le kell szakítani, de ahhoz, hogy a legjobban továbbadjuk, a legszebben tálnaljuk, ahhoz nem szabad megelégedjünk semmilyen ócska tálcával, semmilyen felszínes ismerettel, hanem csakis az oda illőt akarjuk alátenni. Vegyük a kezünkbe az Isten igéjét és használjuk, akarjuk megismerni, hiszen nekünk és rólunk szól. Akarjuk tovább adni, hiszen mindenkiről szól. Legyen a mi teljes életünk egy aranyalma-fesztivál, ahol ezüst tányéron megmutathatjuk: nekünk van Istenünk, akinek az igéje élő. Ha mi is élni akarunk, akkor ezt az igét kell magunkévá tegyük és feltálnaljuk a legszebb ezüst tányéron.

Ámen.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Helyesbítés:

Az útvesztő támogatói sorából sajnálatosan kimaradt néhány támogatónk: Pósa János és Pósa Jánosné, Szegvári Ernő és Szegvári Ernőné. Csepkő Márkot pedig Gáborra kereszteltük. A hibákért elnézést kérünk.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Pályázat fiataloknak

Visszaemlékezések gyűjtésére hívjuk a fiatalságot (10-30 éves kor). Olyan idősebb emberekkel készítenek hanganyagot, akik érdekesen mesélnek a kiszombori emberek régi életéről, valamely régmúlt eseményről, foglalkozásról.... Érdekes életsorsokat is várunk.

A pályamunkákat CD-n, DVD-n várjuk 2010. február 15-éig az Ady Endre Művelődési Házba. Információért lehet fordulni Endrés Erzsébethez.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Aradi 13

Október 6-án az ünnepi mise után igen sokan indultunk fáklyákkal, gyertyákkal Kossuth Lajos és Petőfi Sándor szobraihoz. Az általános iskola napközis gyermekeinek műsorával emlékeztünk 1848/49 hőseire, és helyeztük el az emlékezés virágait.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Útvesztő

Már készülünk gondolatban a jövő évi programokra, és a kivágásra kerülő formáció is foglalkoztat bennünket. Várjuk az ötleteket ezzel kapcsolatban a kzhonismeretikor@gmail.com címre. A legjobbakat megint díjazzuk. Az új honlapunkon is dolgozunk: www.utveszto.com, ill. Moldován Attila barátunk segít bennünket ebben.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

A falu főtere

A térség egyik legszebb, ha nem a legszebb főterét mondhatjuk a magunkénak. A miénk, kiszomboriaké. Ezért érint nagyon rosszul, ha azt látjuk, hogy nem becsülik meg a tulajdonosok ezt a sok szépséget, nem kezelik méltón e helyeket.

Biciklivel ugratnak fiataljaink a templom árkádja alatt, esetleg a játszótéren, teli van cigarettacsikkel és egyéb eldobott tárgyakkal a Gabonakutató Intézet emeletes magtárának lépcsője, a Rotunda és a templom közötti kis terület, a Rónay-kúria körüli tér és sétány. A buszvárók környéki kerékpártárolókban rendszeresen kárt tesznek a kerékpároknak.

Vigyázzunk együtt, mi, valamennyien értékeinkre, épületeinkre, közös területeinkre! Ne menjünk el szó nélkül a rendbontók, szemetelők mellett. Csak egy figyelmeztető szó szükséges időnként. Tegyük ezt meg a főter és a mi szép iránti vágyunk érdekében.

Természetesen, mindenütt, kis falunk bármelyik pontján vigyázunk a rendre, de itt, a főtéren áll meg mindenki, itt vannak szép műemlékeink, köztéri szobraink, emlékműveink, ide járunk vásárolni, itt nyílt egy új cukrászda, ide jönnek a látogatók, és ezt a teret látva alkotnak rólunk véleményét a Kiszomborra érkezők.

Endrész Erzsébet

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Megyei honismereti nap Kiszomboron

A Csongrád Megyei Honismereti Egyesület 2011. évi szeptemberi programjának alapját az a meghívás képezte, amelyet a kiszombori Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör vezetője, Endrész Erzsébet adott át az egyesület elnökségének az év elején. Szeretettel hívták és várták egy honismereti napra mindazokat, akik még kevéssé ismerték Kiszombor helytörténeti nevezetességeit és az ottani hagyományok ápolásában kiemelkedő szerepet játszó Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör tagjainak tevékenységét. Az elnökség tervei szerint a délelőtti kiszombori programot délután még kibővítették egy határon túli kirándulással, mert szerettek volna megismerkedni Nagyszentmiklós és Öcsanád történeti és kulturális értékeivel.

2011. szeptember 10-én, szombaton fél 10-kor gyülekeztek az egyesületi tagok a Rónay-kúriánál. Ki autóbusszal, ki autóval érkezett a gyönyörű napsütésben a kúria elé, ahol a kiszombori kör tagjai szíves szóval, barátsággal invitálták vendégeiket a gyönyörűen felújított épület tágas éttermébe.

Hamarosan sétára indult a megyei honismerők csoportja Badicsné Szikszai Zsuzsanna vezetésével. A Rónay-kúria előtti téren hallgathatták meg a Rónay földbirtokos család történetét, amelynek tagjai talán a legjelentősebb szerepet játszották Kiszombor fejlesztésében, építésében. Erről a térről kiindulva láthatók azok az 1850-es években emelt kúriák, amelyeket a család tagjai építtettek, ezek története, a hozzájuk kapcsolódó érdekességek élénk érdeklődést váltottak ki. A romantikus és klasszicista stíluselemeket hordozó Rónay-kastély tömege, formája messziről láttatja az ide érkezőkkel, hogy a település legjelentősebb épületéről van szó. Rónay Móric, Torontál vármegye főjegyzője, alispánja, majd főispánja 1858-59-ben építtette a kastélyt, amelyhez a torony csak később készült el. A kastély mai formáját négy építési periódus alatt nyerte el. Dísznövényekkel, fákkal betelepített gyönyörű parkjából mára már semmi sem maradt. A kastély hasznosítására voltak különböző elképzelések, ezek a felújításához szükséges pénz hiányában sajnos eddig nem valósultak meg. A torony látogathatóvá tétele azonban fontos lépés volt, egyre több látogatót vonz a kis településre ez a lehetőség. A Csongrád megyei honismerők is örömmel kapaszkodtak fel a torony tetejének kilátójába, ahonnan csodálatos panoráma nyílik a Maros-parti galériaerdőkre, a szépen művelt kertekre, szántókra, jól látható a környék úthálózata (amelynek fontos találkozási pontjánál fekszik Kiszombor), a község középületei és családi házai. A vendégek sok fotót készítettek, élmény volt a közeli Rotundát és a templomot kissé felülről fényképezni.

A kastély udvarából a nagyközség főterén álló katolikus templomhoz sétált a csoport, amelynek történetéről, a lakosok életében betöltött szerepéről is beszélt a gyakorlott idegenvezető. Minden idelátogató leginkább várt élménye az Árpád-kori rotunda belsejének látványa. A honismerők Badicsné Zsuzsa szakszerű magyarázatait hallgatva megilletődötten érzékelték az időtlenség felemelő hangulatát, amellyel ez a különleges ritkaságnak számító hatkaréjos körtemplom ajándékozza meg a falait áhítattal szemlélőket. Tisztelet és megbecsülés mindazoknak, akik ilyen szépségben megőrizték ezt a XII-XIII. század fordulóján keletkezett, román stílusú, felbecsülhetetlen értékű építményt napjaink kultúrájának.

A séta következő emlékeztető megállója a templom előtt álló Nepomuki Szent János-szobor történetével való ismerkedést célozta. A helyi emlékek sora kötődik e szoborhoz. Innen a csoport az emeletes magtár épületéhez sétált át, amely mindenki meglepetésére kívülről nemesi kúriára emlékeztető épület timpanonjával, oszlopaival. Belsejének megtekintése után ahhoz a házhoz sétáltak el a honismerők, amelynek falán József Attila emléktáblát helyeztek el a kiszombori lokálpatrióták, arra emlékeztetve, hogy e házban töltötte el az ifjú költő 1922 nyarát. A Csongrád Megyei

Honismereti Egyesület koszorúját dr. Blazovich László elnök és Gergelyné Bodó Mária elnökségi tag helyezték el a táblán.

Ezen az utcán visszasétálva a látogatók a felújított Helytörténeti Gyűjtemény megtekintésére indultak, ahol a helyi honismerők kalauzolója mellett ismerkedtek a kiállított tárgyakkal. A nagyszerű helytörténeti-néprajzi gyűjteményi anyagot a helyi önkormányzat támogatásával, Endrész Erzsébet és Badicsné Zsuzsa irányításával a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör tagjainak és a helyi általános iskola tanulóinak szorgos munkájával gyarapították éveken át, és példaértékűen rendezték el a felújítás után az épület immár három szintjén, a tetőtérben, a földszinten és a pincetérben, ahol a hagyományörző ünnepeken és a látogatásokkor a szellemesen elnevezett Kiszomborozóban közösségi együttlétek is tarthatók.

Még megcsodálták a tágas téren a nevezetességeket összefoglalóan bemutató makettet, Borsi Sándor alkotását, majd helyet foglaltak az Aladár-kúria szépen megterített éttermében, ahol a Kiss Mária Hortensia Kör tagjainak dr. Blazovich László elnök úr köszöntö meg a kedves fogadtatást, a nagyszerű helyismereti sétát, és mutatta be a megyei egyesület munkáját, működését, eredményeit, valamint hangsúlyozta a két civil szervezet együttműködésének fontosságát a honismeret ügyéért. Kiemelte, hogy a lelkes honismerők sok-sok önként vállalt munkával viszik előre saját lakóhelyükön a kulturált, szebb, élhető környezet formálását, s közben a hagyományok ápolásával nemcsak gyökereiket, hanem közösségüket is erősítik. Elismeréssel szólt arról, hogy a kiszomboriak Csongrád megyében példát adnak eredményeikkel, rendezvényeikkel a honismereti munka terén. Az elismerés és köszönet jeléül átadta a kör számára a Honismeret Csongrád megyében (1969-2011) c. új kiadványt, amely országosan egyedülálló módon átfogóan mutatja be a megye színes honismereti tevékenységének területeit. Szavait követően Endrész Erzsébet vetített képes összeállítással egybekötve mutatta be a megyei egyesületi tagoknak a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör életének legfontosabb eseményeit, a helyi hagyományok újjáélesztésének módjait, azt a sokszínű, gazdag tevékenységet, amellyel a kör hozzájárul Kiszombor pezsgő kulturális életéhez, megtartó erejének és hírnevének növeléséhez. A kiszomboriak aktív közössége igen vendégszerető emberekből áll, a honismereti kör nagyon finom ebéddel vendégelte meg a megyeiek csoportját. A jó hangulatú beszélgetés, ismerkedés, tapasztalatcsere mellett lehetőség nyílt kiszombori helytörténeti kiadványok vásárlására is, a vendégek örömmel vitték magukkal a szép köteteket, éppúgy, mint e határ menti település hagyományápoló módszereinek és kedves közösségének jó hírét.

A Csongrád Megyei Honismereti Egyesület tagjai hálás köszönettel őrzik emlékezetükben ezt a szép napot.

Pál Lászlóné Szabó Zsuzsanna, az egyesület titkára

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Honismereti Nap és Kistérségi Néprajzi Konferencia

Szeptember harmadik hétvégéjén került megrendezésre a Kistérségi Néprajzi Konferencia Kiszomboron a Rónay-kúriában. A Makó kistérségében található helytörténeti gyűjtemények vezetőit hívta meg a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör bemutatkozásra, együttgondolkodásra, eszmecserére.

A program reggel 9 órakor kezdődött egy zombori sétával. A vendégek megnézhatték a Tornynos kastélyt, a Rotundát, az emeletes, klasszicista magtárat és a nemrég megújult Helytörténeti Gyűjteményt.

A közös séta után került sor a konferenciára, ahol vezetőik bemutatták a csanádpalotai, az óföldreáki, pitvarosi, mezőhegyesi, kiszombori gyűjteményeket. Érdekes volt hallgatni Ádók Istvánt Asztalos P. Kálmán gyűjteményéről. A mezőhegyesi Balkó Gábor tanár úr fantasztikus lelkesedéssel gondolja települése gyűjteményét.

Sokat tanulhattunk Vass József, óföldreáki, helyi amatőr történészről. Tószegi Gyula, a pitvarosi szlovák magángyűjteményüket ismertette az érdeklődőkkel. És természetesen Endrész Erzsébet tanárnő, a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör vezetője beszélt a helyi gyűjteményről és a kör munkájáról. Megtiszteltek jelenlétükkel: Szegvári Ernőné polgármester, dr. Bogdán Lajos, Pál Lászlóné a Megyei Honismereti Egyesülettől, valamint Szilágyi Sándorné és Mátó Erzsébet a Marosvidék folyóirat szerkesztőségéből. A nap közös ebéddel zárult.

A nap folyamán a Tornynos kastélyt az Önkormányzat segítségével egész nap megtekinthették az érdeklődők, 3 órától pedig a honismereti kör tagjai és pártolói várták idegenvezetéssel a falu lakosságát. Megismerhették a Rotunda, a kastély, a magtár, a Helytörténeti Gyűjtemény, a József Attila-ház és az Aladár-kúria történetét. Nagy örömeinkre szolgált, hogy több százan voltak kíváncsiak műemlékeinkre. De akik megszomjaztak, a gyűjtemény pincéjében megnyitott ideiglenes „Kiszomborozóban” kóstolhattak finom borokat, Mihály Zoltán ajánlásával.

Köszönjük minden támogatóknak a segítségét.

Badicsné Szikszai Zsuzsa néprajzos

OLVASÓINK ÍRTÁK

Határon túlról...

Pusztakeresztúr a határ túloldalán található kb. 6-700 fős település. 250 házat számlál. Az ott élő asszonyok valamilyen közösségi alkalmat keresve fogtak össze, és alapítottak a kiszomboréhoz hasonló nőklubot.

Pusztakeresztúr közigazgatásilag Bébhez tartozik, ahol is szeretettel üdvözölték és támogatják a kezdeményezést. Kéthetente jönnek össze, hétfőnként tartanak foglalkozást 25-30 fővel. 2010 őszén alakultak, és úgy tervezik, hogy egész évben folyamatosan összejárnak.

Személyes kapcsolat révén találkozott össze a keresztúri és zombori asszonycsapat Süli Katika közvetítésével. 2010 decemberében meghívtuk őket egy nőklubos foglalkozásra, ahol elbeszélgetvén barátságok szövődtek. Ennek folytatása volt idén júniusban egy viszontlátogatás. Bemutatták az ő kis falujukat és a későbbi beszélgetés, vendéglátás alatt megbeszéltük, hogy ősszel ők jönnek Kiszomborra.

Ez meg is történt 2011. november 9-én. Délután 2 órára vártuk a kis csapatot. A művelődési házban fogadtuk őket, ahol Nagy-György Attila üdvözölte a jelenlévőket, és Radnóti: Nem tudhatom... című versének szavalásával tisztelte meg a vendégeket. Településünk történelmének rövid felvázolása után felkerekedtünk, és megnéztük Kiszombor jellegzetes épületeit Attila idegenvezetésével.

Megfáradva érkeztünk vissza a művelődési házba, ahol egy kis felfrissülés után trécseléssel, sütivel és üdítővel múltattuk az időt estébe nyúlóan. Ezután elbúcsúztunk a viszontlátás reményében.

Hévizi Gézáné

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Zombor eltűnt szobrai nyomában

Mint a könyveknek, a köztéri szobroknak is megvan a maguk sorsa. Egyesek akár évszázadokig állnak a helyükön, s hirdetik úgy alkotójuk, mint megrendelőjük érzelem- és gondolatvilágát, míg másoknak szomorúbb sors juthat: olykor a természet viszontagságainak kitéve pusztulnak, máskor a politikai széljárások okozta viharok döntik le őket, hogy megint mások egyszerűen a hétköznapi barbárságnak essenek áldozatul. Van, hogy végleg megsemmisülnek szobrok, s van, hogy - mintegy téli álomban - rejtőznek valahol, s ha eljön az ő idejük, ismét köztérre kerülnek. Így volt ez mindig, legyen szó milliós nagyvárosról, vagy éppen egy pár ezer lelkes faluról, esetünkben Kiszomborról.

Szerencsés sorsú település a mienk. Számos szép épülete - több-kevesebb sebbel - átvészelte a viharokat, néhányuk az utóbbi években gyönyörűen megújult, egyik- másiknál még tart az a bizonyos téli álom. És mellettük ott vannak - vagy csak voltak! - régi szobraink is. Milyen szép lenne, ha minden visszaállhatna a helyére, és minden úgy nézne ki, mint egykor!

Az idősebbek még emlékeznek rá, hogy a kastély tornyának a fülkéjében hajdan egy Mária-szobor állt. Mindenki festett szoborra emlékszik (kék köpeny, fehér ruha), mint ahogy maga a fülke is festve volt. Ez utóbbi ma is látható még (kék égbolton csillagok és a Hold).

A kastély tornya 1902-ben épült. Azt nem lehet tudni, hogy maga a szobor ezután készült-e, vagy eleve egy régebbi szobor befogadására építették a fülkét. Igen sok fénykép készült a kastélyról az 1920-as, 30-as években, de sajnos egyiken sem látható közelről a fülke és a szobor. Általános véleménye a visszaemlékezőknek, hogy a szobrot 1956-ban vagy az azt megelőző években egyszerűen szétverték. Megható volt látni, hogy néhány nappal ezelőtt valaki egy csokor virágot helyezett az üres fülkébe...

Nem mondható sokkal szerencsésebbnek az a Szent István-szobor sem, amelyet 1896-ban Rónay Ernő kezdeményezésére emeltek a templomkertben, a plébánia előtt. A szobor valamiért rossz állapotba kerülhetett, mert 1938-ban Kleitsch Mátyás plébános eltávolíttatta a talapzatáról. "Volt itt egy sz. István szobor a templomkertben, de nagyon viharvert állapotban, azt levéttetem a talapzatról és kegyeletből elhelyeztem az iskola múzeumában. A talapzatra, melyen Kiszombor község ezeréves főnnállásának emlékét örökítette meg, egy vaskeresztet helyeztem el a szobor helyére." - írta Kleitsch Mátyás a Historia Domusban. A szobor további sorsáról nem tudunk semmit, de egy 1901-es zombori képeslap - ha rossz minőségben is -, legalább megőrzött a látványából valamit. Valamelyes szerencsénkre a talapzat szinte eredeti állapotában megvan, rajta az 1896-os emléktáblákkal. (A szobor lebontásának évében, 1938-ban emelték az új Szent István-szobrot a Rónay Ernő-féle kúria (Ella-ház) előtt. Műemléki védelem alatt áll.)

Szintén műemléki védeltséget élvez a folyók, hidak és vízen járók védőszentjeként tisztelt Nepomuki Szent János festett szobra is. Nem tudjuk, hogy ez a szép barokk szobor mikor készült, de egy 1805-ös térképen már jelölték. Nagy szerencsénkre szinte eredeti állapotában maradt ránk, bár igen kalandos sors jutott neki. Eredetileg a szobor és az őt védő baldachin nagyjából ott állt, ahol a mostani első világháborús emlékmű, de szorosan a Nagyszentmiklósi út mellett. 1938-ban áthelyezték a Rónay Tibor-féle kúria környékére, fölé új védőépületet emeltek. 1976-ban a főtér átépítésekor más épületekkel egyetemben lebontották a baldachint, magát a szobrot pedig a templom bejárata mellé rakták, ahol többször is megrongálták. A szobor vándorútja 1997-ben ért véget. A falu főnnállásának 750. évfordulójára állították fel ismét az első artézi kút fölé emelt védőépület alá. A régi fényképeken azonban jól látszik, hogy - természetesen! - a szobor feje fölött eredetileg glória volt, mégpedig öt csillaggal díszítve. (IV. Vencel megkínóztatta, és a Moldvába taszítottatta Nepomuki Szent Jánost, mert vele szemben is megőrizte a gyónási titkot. Őt ragyogó csillag segített holtteste föl kutatásában.) Ez a glória azonban eltűnt...

Hogy előkerülhet-e még a csillagos glória? Nem zárható ki. Hiszen néhány héttel ezelőtt - több mint 30 év után! - meglelt az a vaskereszt is, amely a védő épület tetején volt 1976-ig. (Köszönet érte Kormányos Antal tanár úrnak.) A kereszt letisztítása után egy bevésített évszám lett olvasható: 1823.

Föltételezhető, hogy a glória az 1976-os lebontás során, vagy nem sokkal azt követően veszett el. Milyen szép lehetne, Zombor legrégebbi szobrára visszakerülhetne a személyét is megillető csillagos glória! És milyen jó lenne az is, ha legalább fénykép előkerülne a kastély Mária-fülkeszobráról, vagy többet tudhatnánk a régi Szent István-szobor sorsáról!

Ezért kérem a Tisztelt Olvasót, hogy amennyiben a legszerényebbnek látszó információval is, vagy rajzzal, fényképpel segíteni tudja ezt a nyomozást, szíveskedjék erről értesíteni. Köszönet érte. Művészettörténet szakos tanárként és szobrászként is büszke vagyok erre a múlt értékeit is féltve őrző, szépülő falura!

Borsi Sándor

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Az alábbi sorok az idén nyugdíjba vonuló Rác Géza tanár úrhoz, úrról szólnak.

*"Az iskola arra való, hogy az ember
megtanuljon tanulni,
hogy felébredjen tudásvágya,
megismerje a jól végzett munka örömét,
megízlelje az alkotás izgalmát,
megtanulja szeretni, amit csinál,
és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog." (Dr. Szentgyörgyi Albert)*

Kedves Tanár Úr!

Kisiskolás diákként édesanyjától tanultam meg a számok írását és az alapműveleteket, majd felső tagozatban Ön szeretettette meg velem a matematikát. Annyira, hogy életem meghatározó része lett, mind a pályaválasztásnál, mind a hétköznapi életben. A mai napig felcsillan a szemem egy-egy matematikai feladat láttán. Annak idején nem gondoltuk volna, mikor bementünk órára, és mindig vártuk a megszokott mondatot: „egyes pontba kisjegyre”. Számtalan szép emlék fűz önhöz és három nagy közös szerelem: fényképezés, matematika és informatika.

Fényképezés - melynek alapjait és háttérmunkáit szerencsém volt öntől elsajátítani. A régi fotósakkör, de szép is volt! Ön tanított meg teljes sötétségben a nyers filmet feltekerni a dobra, filmet előhívni és természetesen elővarázsolni a filmről a fényképet. Gyerekfejjel milyen nagy csoda is volt ez. A szakkörök mindig nagyon jó hangulatban teltek; milyen jókat kuncogtunk egy-egy rosszul sikerült fénykép láttán.

Tanár úr feladata volt az új kisdobos és úttörő igazolványokba elkészíteni a fényképeket. Ön fényképezett, mi pedig előhívtuk. Gyors munkára volt szükség, így mindig igazoltan lógtunk az órákról. Emlékszem, annyira lelkes voltam, hogy felmásztam a padlásra, megkerestem édesapám régi nagyítógépét, leporoltam, vettem a szüleimmel vegyszereket, és a szobámat sötétkamrává alakítottam. Milyen boldog voltam, hogy odahaza a Frakk diafilmről fényképeket készítettem Szerénkéről és Lukréciaéről. Mesélhetjük mi ezeket a mai fiataloknak... Most interneten kikeresik a képet, nyomnak egy gombot, és a lézernyomtatón már ott is a kép. De ez nem olyan!!! Hol a varázs???

Matematika - melyet amint már írtam, a mai napig nagyon szeretek. Örök egy történetet, melyre ön biztosan nem emlékszik, de az én szívemben örök életre nagyon kedves nyomot hagyott. Nyolcadik osztályos voltam, mikor megkért, hogy mivel fontos és halaszthatatlan dolga miatt nem tud bemenni az ötödikesekhez matematikaórára, tartsam meg nekik én. Megkaptam az aznapra szánt feladatsort, és irány az ötödik osztály! Fegyelmezetten, csendben brillíroztunk a matematikai feladatok között. Húúú, el nem mondható, milyen szuper volt gyerekként a katedra másik oldalán állni. Köszönöm az akkori bizalmat!

Informatika - úgy tanított, mint egy édesapa első lépéseire a gyermekét. Emlékszem, mikor megkapta az iskola az első két ZX Spectrum számítógépét. Mi, szakkörösök, lázasan csomagoltuk ki, ön pedig indította, mutatta az alapparancsokat. Mindannyian csodáltuk, miket tud ez a kis masina. Hétről hétre sokat fejlődtünk, olvastuk a szakkönyveket; ekkor készültek első programcskáim. Persze, a szórakozás is teret kapott. Emlékszik? Versenyeztünk önrel, hogy ki meddig tud eljutni a „Manic Miner” játékban. Megbeszéltük, mikor érdemes felugrani, vagy a futószalagra lépni, hogy ne veszítsünk életet. Mintha most lett volna...

Kedves Tanár Úr! Nagyon szép emlékek, melyek könnyeket csálnak a szemembe. Tudom, hogy csak egy vagyok a sok-sok diák közül, akik lelkére és életére ekkora hatással volt. Sokat beszélgettünk már azóta, hogy kikerültem az általános iskola padjai közül, de sose köszöntem meg mindazt a jót és szépet, melyet kaptam öntől. Itt a lehetőség. Köszönöm tanár úr! Kívánom, hogy nyugdíjas éve alatt valósítsa meg vágyait, álmait, amire eddig a katedra mellett nem volt lehetősége!

Jó egészséget!

Petrikné Simon Erzsébet(programozó matematikus)

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

„A középszerű tanár magyaráz.

A jó tanár indokol.

A kiváló tanár demonstrál.

A nagyszerű tanár inspirál.” (William Arthur Wardt)

Kedves Zomboriak!

Nagy örömünkre elkészültek a felújított, korszerű orvosi rendelők és várók. Azonban, ha így haladunk, nem sokáig élvezhetjük ennek előnyeit. Sajnos, nem mindenkinek nyerte el a tetszését, mivel már végre is hajtotta az általa elképzelt változtatásokat. A teljesség igénye nélkül felsorolnék néhány ilyen változtatást, amit a mellékhelyiségekben hajtottak végre. (Biztosan ott születnek a magvas gondolatok, hogy mit tehetnek tönkre.) A változások: eltűnik a wc-papír, leszaggatták a wc-papír tartóját, elvitték a törölközőt, papírokat dugdostak a világítóttest mögé, eltűntek a kulcsok a szappan- és kéztörölő tartóból, a kézmosó kagylóból elvitték a dugóról a láncot, összefirkálják a tükröket. A mozgáskorlátozott WC-ben a falitükröt vandál módon leszakították, de csak félig sikerült. Nem tudom, hogy az az illető hogyan akarta elvinni!

Lehet, hogy azok, akik ezeket elkövették, nem is olvassák az újságot, de úgy gondoltam, hogy azért jó, ha erről mások is tudnak.

Nekünk készültek ezek a rendelők, úgy kellene rá vigyáznunk, mint a saját otthonunkra!

Kelemenné Goldis Julianna

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

A közösség fenyője

Az Ady Endre Művelődési Ház és minden látogatója nevében köszönjük Kovács Ilona (Kör u.) fenyő felajánlását, mely az intézmény előterét díszíti, és Kiszombor közösségét örvendezteti.

TANULÓI LEVELEK

A kiszombori Dózsa György Általános Iskolának és tanárainak meg szeretném köszönni, azt az országos II. helyezést, amit most Lakitelken értem el, a "Hungarikumok, nemzeti kincsek" című, Kárpát-medencei középiskolások számára rendezett nemzetközi versenyen. Ez részben az általános iskolámnak tudható be. Bármely középiskolába is megy akárki, rövidke 3 hónap alatt nem tud annyira felkészülni, hogy akármilyen versenyen jó eredményt érjen el, tehát köszönöm az iskolának és volt tanáraimnak a jó alapot, a tudást, valamint felkészültséget, amellyel útra bocsátottak.

Fejes Roland

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

"Tudtam, hogy vissza fogom sírni a Dózsát."

Hiányoznak azok a tanárok is, akiket még nem is igazán szerettem.

Hiányoznak azok a jó törtéorák, minden órán doga volt, de akkor is jobb volt, mint most.

Ejj, azok a jó biológiaórák.. ott legalább biológiáztunk.. a legjobb osztályfőnökkel.

Azok a jó matekórák.

Persze a nyelvtan- és az irodalomórák is. A 3-as 4-esért küzdöttem, most meg épphogy a kettesért.

DE MÉGIS LEGJOBBAN AZ OSZTÁLYOM HIÁNYZIK."

Kasza László

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Lassan már két és fél éve, hogy középiskolás lettem.

Vissza is sírom rendszeren az általános iskolát, mert sokkal könnyebb volt, mint most. Sokat kell küzdeni a jó jegyért, hogy később el tudj érni valamit az életben. Pont ezért is ajánlom mindenkinek a figyelmébe azt, hogy hallgasson a Dózsában tanító tanárookra, mert igenis jót akarnak, és a legjobbat akarják kihozni belőletek, hogy ha felkerültök középiskolába, sokkal könnyebben induljatok neki. Nekem nagyon sokat segített az ott szerzett tudás a mostani tananyagokhoz. Ezért is kell, hogy megígérjétek tanáraitoknak, de legfőképp magatoknak, hogy tanulni fogtok, és a legjobbat hozzátok ki saját magatokból.

Sok szerencsét mindenkinek. :)

Bódi Laura

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Visszasírom általános iskolás éveimet, mert a középiskola sokkal, de sokkal nehezebb. Míg általános iskolában lazább órák és kevesebb tanulnivaló volt, most középiskolában sokkal feszesebb órák, és több tanulnivaló van. DE KI LEHET BÍRNI! Sokat kell dolgozni a jó jegyért, DE MEGÉRI! A legfontosabb, hogy mindig legyen egy célunk, amit tanulásba fektetett kemény órákkal meg tudunk valósítani. Középiskolában a tanárok szimpátiáját a legkönnyebben az nyeri meg, aki készül szorgalmasan, és keményen tanul, ezt tapasztalatból mondom.

Itt ragadnám meg az alkalmat, hogy megköszönjem általános iskolai tanáraimnak, tanítóimnak azt, hogy ilyen jó alapokat adtak a középiskolához.

Görbe Boldizsár

A katolikus egyház hírei

Adventi időben kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel 6.00 órakor kezdődnek a szentmisék (RORATE).
December 4-én vasárnap 9.00 órakor Mikulás-váró szentmise, ezt követően foglalkozás a gyerekeknek a plébánián.
December 13-án kedden szentségimádás a szentmisét követően 12.00 óráig.
December 21-én szerdán hittanos gyerekek karácsonyi műsora az Idősek Otthonában.
December 24-én szombaton éjféli szentmise (24.00 órakor).
December 25-én vasárnap 9.00 órakor ünnepi szentmise.
December 26-án hétfőn 9.00 órakor ünnepi szentmise.
December 31-én szombaton 17.00 órakor hálaadó szentmise.
2012. január 1-jén vasárnap 9.00 órakor újévi ünnepi szentmise.
Havonta a vasárnapi szentmise után a plébánián filmvetítés van (nem csak gyerekeknek).

Varga Attila plébános

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Református hírek

Az ünnepi istentiszteletek rendje a református imaházban (Kossuth u. 2.)

December 24. 16:00 - Szentesti Istentisztelet
December 25. 9:00 - Úrvacsorás Istentisztelet, gyerekeknek karácsonyi előadás
December 26. 9:00 Ünnep másodnapos Istentisztelet
December 31. 9:00 - Óévzáró Istentisztelet
2012. január 1. 9:00 - Újévnyitó Istentisztelet

Minden kedves érdeklődőt (is) szeretettel várunk gyülekezetünkbe.

Ulicsák-Szabó Ágnes református lelkész

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Keresztény gondolatok

„Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma...” Máté 6:11

Azt hiszem mindenki számára ismerős a „Mi Atyánk” imádság e rövid részlete.

A mai társadalomban egyre több, olyan emberrel, találkozunk, akik aggodalommal tekintenek a jövő felé. Isten Igéje pedig azt mondja, hogy semmi felől ne aggódjunk, hanem imádságban hálaadással mondjuk el kívánságainkat.

A legjobb mód az aggodalom kezelésére tehát, az ima: "Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma". A "mindennapi kenyerünkért" mondott ima mindent magába foglal, ami miatt naponta aggódunk - az egészségünket, a pénzügyeinket, az időbeosztásunkat, a jövőnket, minden dolgunkat, amivel foglalkoznunk kell. Isten azt mondja, **"Ha azt szeretnéd, hogy kevesebb stressz legyen az életedben, nyugodj meg bennem és hagyd, hogy én adhassam meg a mindennapi kenyered."**

Fontos, hogy megtanuljuk, hogy ez "minden NAPI" kenyér, nem "-heti" vagy "-havi". Mi azt akarjuk, hogy Isten nekünk adjon mindent, amire a következő években szükségünk van, csak hogy láthassuk, és akkor nem aggódunk. De Isten nem ezt teszi. Egyszerre csak annyit ad, ami egy napra kell, mert azt akarja, hogy napi bizalmi kapcsolatban legyünk vele. Ezt kívánjuk minden kedves olvasónak, Isten gazdag áldásával.

M.P.E Kiszombori Gyülekezet

PROGRAMAJÁNLO

LUCA-NAPI BOLONDSÁGOK

DECEMBER 13-án (hétfő) 16-18 ÓRÁIG

A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

HAGYOMÁNYOS, LUCA-NAPI BOLONDOZÁSRA HÍVUNK, VÁRUNK!

16:00 ÓRÁTÓL KEZDŐDNEK FOGLALKOZÁSAINK:

- TÖKFAKAGYAS
- MÉZESKALÁCS-DÍSZÍTÉS
- CSUHÉBABA-KÉSZÍTÉS
- KUKORICAMORZSOLÁS
- LUCA-BÚZÁZÁS

- GYERTYADÍSZÍTÉS
- ÓLOMÖNTÉS ÉS JÓSLÁS
- HENNÁZÁS
- BOSZORKÉNYKERESÉS
- ÜDVÖZLŐKÁRTYA-KÉSZÍTÉS

KÖZBEN RENGETEG LUCA-POGÁCSÁT SÜTÜNK!!

KISZOMBOR NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA ÉS A KISS MÁRIA HORTENSIA HONISMERETI KÖR SZERVEZÉSÉBEN

A F A D I C S É R E T E

Advent idején kiállítás nyílik az Ady Endre Múvelődési Házban a család-, az erdő éve alkalmából, ezzel tisztelegve a családok és közlegő karácsony előtt.

Megtekinthető 2011. december 18-29 között munkanapokon 9-18-óráig.

Kiállítók: Monostoriné Bacsó Anna, Mészáros Gabriella, Némethné Koczka Gabriella, Rónainé Török Csilla, Bertus Barcza Anikó – Makó, Oláh Nóra művésztanár - Makó, Györfi Józsefné tanítónő – Makó

A kiállítást megnyitják: Varga Attila plébános a kiállítók és Nagy Lőrinc

A kiállítás fa kispasztikákat, a család életére jellemző szimbolikus tárgyakat, batikolt textileket, családokat ábrázoló fotókat, fotografikus portrékat mutat be karácsony ünnepére hangolva.

A fa az idők kezdete óta az élet, a tudás, a bölcsesség szimbóluma, ezt tudjuk a bibliából is:

„És nevele az Úr Isten a földből mindenféle fát, tekintetre kedvest és eledelre jót, az élet fáját is a kertnek közepette, és a jó és a gonosz tudásának fáját.” (1. Mózes 2.9.)

A fa megjelenik az ősi kultúrákban, népköltészetünkben, a mondákban, a mesékben és a népdalokban is.

A kiállításon látható fa kispasztikák a család szimbólumát, az anyaság, a gyermekvárás örömét, gondolatkörét idézik fel.

A szentcsalád járás hagyományát megörökítő írás bemutatja a karácsony ünnepe előtti 9 nap alatt zajló szentcsalád járás szokását, annak megújítását, amellyel a családok egymás iránti figyelme, tisztelete, a gyermeknevelés közösségi feladata nemesedhet.

A termékenység jelét, a boteh-, vagy ahogyan egyszerűen említik, a török-, levél-, lángnyelv mintát textilek, kárpitok, fafaragványok, nyakékek, gyertyatartók, díszlámpák és fotók alapján mutatja be a kiállítás, hangsúlyozva az anya-fia kapcsolat jeles formáját is. Egy kiszombori vályogház oromzatán lévő tulipános levélminta is látható, amely vallási jelként díszíti ma is a ház utcai homlokzatát.

Fotók ábrázolják az erdő-, a fa szépségét, a nemzetközi díjas csíkszentléleki hársfát, a család és a fa békés kapcsolatát, az emberöltőkön át szoborrá nemesült fákat, az egyházi év kezdetén a római, a görög katolikus, a református egyház templomainak belső tereit, az egyedi apszisok, a szentélyek jellegzetességét, így a kiszombori Rotunda falfestményeinek famotívumait, az egyedülálló kettős Krisztus ábrázolást a baskói görög katolikus templom ikonosztázióján.

A fából készülő eszközök, tárgyak, épületek arányossága az emberi test arányainak megfelelő méretrend szerint való. A kiállításon Leonardo da Vinci kánonja mutatja be az emberi test aranymetszés szabálya szerinti természetes arány szabályát, valamint látható a XX. szd. elején megfogalmazott építészeti emberi léptéket, a modulort.

HIRDETÉS

Z O M B O R I G A Z D A Á R U H Á Z

ELKÖLTÖZTÜNK! ELKÖLTÖZTÜNK! ELKÖLTÖZTÜNK! ELKÖLTÖZTÜNK! ELKÖLTÖZTÜNK!

KISZOMBOR, JÓZSEF ATTILA U. 13. SZ. alá a főtéri buszmegállóhoz

- hólapát, cirokseprű
- szerszámnyelvek
- fejsze, balta
- lánckenő olaj, motorolaj
- fagyálló, téli szélvédő mosó
- Stihl adalék, 2T olaj
- egér- és pocokirtó szerek

- kályhacsövek, csőkotró
- munkavédelmi és kerti kesztyűk

Nyitva: H.-P: 7:00-17:00

Szo.: 7:00-12:00

Telefon: 06 20 364 89 75

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁUNK!!

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Új tulajdonossal, bővült készlettel és udvarias, gyors kiszolgálással várja vendégeit az ÜVEGTIGRIS BÜFÉ Kiszomboron, a Szegedi u. 12/b sz. alatt.

Ízelítő kínálatunkból:

hamburgerek 420 Ft-tól, hot dogok 250 Ft-tól
melegszendvicsek 360 Ft-tól
sörök 140 Ft-tól
gyrost, rántott sajtot és rántott csirkemellet is választhat kínálatunkból
valamint tömény italok, minőségi és folyó egri borok, üdítők, alkoholmentes italok, rostos levek

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁUNK VENDÉGEINKNEK.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

TISZTELT KISZOMBORIAI!

A Falusi Turizmus Np. Bt. a közelmúltban kapta meg működési engedélyét a Vályogos-horgászpartján a Tó-Party Panoráma Panzióval egybeépített "kilátó és közösségi helyiség" üzemeltetésére, mely alkalmas 15-20 fős oktatási tevékenységre (TV, internet bekötve), foglalkozások, kisebb értekezletek, gyűlések, családi-, baráti-, társas rendezvények különböző bemutatók lebonyolítására (legutóbb Tupperware edénybemutató volt). A helyiségben főzősarok került kialakításra modern konyhatechnikai eszközökkel. A kilátó alatti szabadterei kemma és bográcszó hely is igénybe vehető. Egy új, kulturált, esztétikus kialakítású hely áll rendelkezésükre közösségi tevékenységekhez. Éljenek a lehetőségekkel!

Elérhetőségeink: Tel.: 0620/3801159 vagy 0630/5499212 Email: kiszomborpanzio@gmail.com Web: falusihorgaszturnizmus.hu

KUTYA- MACSKA BARÁTOK FIGYELEM!

A SZEGEDI U. 17. SZ. ALATTI KUTYA-MACSKA ELEDEL BOLT AZ ÁLLATTARTÁSHOZ SZÜKSÉGES ELEDELEK ÉS KELLÉKEK SZÉLES VÁLASZTÉKÁVAL, A LEGKEDVEZŐBB ÁRAKKAL VÁRJA KEDVES VÁSÁRLÓIT!

Macskatápok 260,- Ft/ kg-tól,
kutyatápok 170,- Ft/ kg-tól,
konzervek, sült kacska, tepertő, szalámi, fagyasztott termékek egyaránt kaphatók!

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

SAVANYÚSÁG KUCKÓ

Október 22-én ismét megkezdjük Kiszombor, Szegedi u. 17. száma alatt az udvarban található SAVANYÚSÁG KUCKÓBAN a korábban már megismert és kedvelt receptúra alapján tartósítószer nélkül készült

SAVANYÚ KÁPOSZTA és HASÁBLEVÉL árusítását.

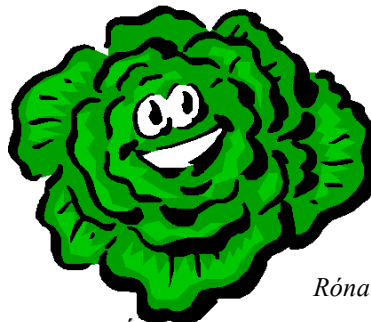
Ugyanitt házias jellegű SAVANYÚSÁGOK is kaphatók.

"Karácsonyra forrázott hasáblevél is kapható, megrendelhető."

Elérhetőségünk: 0630/54-99-212.

Nyitva tartás: d.e. MINDEN NAP 7:30-9:30

d.u. HÉTFŐTŐL-PÉNTEKIG 15:00-17:00 óra között.

Rónai Ottó

Várjuk kedves vásárlóinkat!

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Facsemete vásár Dömösönél!

Itt helyben mindent megkap. Gyümölcsfák teljes választékban.

Bogyósok, szőlők.

Áfonya és homoktövis is kapható.

Szeretettel várjuk vásárlóinkat mindennap reggeltől estig.

DÖMÖSI KERT
Kiszombor, Mező u. 53.

Tel: 06 70 602 98 61
06 70 602 98 62

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Békés, boldog Karácsonyt és eredményekben gazdag, boldog új évet kívánunk!

Az Edit virág és ajándék üzlet dolgozói!

Köszönjük vásárlóinknak egész éves bizalmukat!

Ígérjük, hogy jövőre is mindent megteszünk az Önök igényeinek kielégítésére.

Továbbra is azon dolgozunk, hogy minél színesebb választékból válogathassanak, ajándékozásait megkönnyítsük ötleteinkkel.

Üdvözléssel az Edit virág és ajándék üzlet dolgozói

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Az idei év utolsó számában minden olvasónknak kívánunk békés, áldott karácsonyt és egészségben teljes, örömben, szerencsében gazdag új esztendőt!

Szerkesztő bizottság: Szegvári Ernőné, dr. Kárpáti Tibor, Endrész Erzsébet, Nagy Lőrinc

A Kiszombori Híradót jövőre is megtalálják postaládáikban. Törekszünk rá, hogy minél több hasznos információhoz juttassuk kedves olvasóinkat.

Az újsággal kapcsolatos bármilyen véleményüket, ötletüket várjuk az aemh@vipmail.hu e-mail címre.

KISZOMBORI HÍRADÓ Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Kiadja: Kiszombor Nagyközség Polgármesteri Hivatala Ady Endre Művelődési Ház. Szerkesztő: Nagy Lőrinc. e-mail: aemh@vipmail.hu. Nyomdai előkészítés: Kiszombor, Szegedi út 13.